

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ
ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวดารารัตน์ มีสีม่วง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
กันยายน 2545
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตน์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ชูศรี วงศ์รัตน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ผจงศักดิ์ หมวดสง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กวี วรรณ)

วันที่ 27 เดือน กันยายน พ.ศ. 2545

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ อาจารย์ที่ปรึกษา สารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่มีคุณค่า ช่วยเหลือ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการศึกษา ค้นคว้าอย่างดียิ่ง นับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ศึกษาศาสตรบัณฑิต และอาจารย์ผจงศักดิ์ หมาดสง กรรมการสอบ ตลอดจนคณาจารย์กรรมการสอบ เค้าโครงทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์ และ ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะสังคมศาสตร์และคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์พรพรรณ วัฒนวิชัย และอาจารย์สมศักดิ์ เศรษฐการ ที่ให้คำปรึกษา ในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณโสภณ พุ่มสวัสดิ์ และพี่ ๆ ทุกคน ที่ให้กำลังใจและคอยช่วยเหลือ สนับสนุน ห่วงใย ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานประกอบการผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ได้เสียสละเวลาและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดามารดา บุรพคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอน ชี้แนะแนวทางที่ดี และมีคุณค่า ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้แก่ผู้วิจัยตลอดมา

ดารารัตน์ มีสีผ่อง

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	2
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	2
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	2
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	6
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
	ความหมายของการอาชีวศึกษา.....	8
	การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา.....	9
	หลักสูตรและความหมายของหลักสูตร.....	10
	หลักสูตรและความหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	
	พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ.....	11
	โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540	
	ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ.....	14
	สาขาวิชาการบัญชี.....	14
	สาขาวิชาการตลาด.....	15
	สาขาวิชาการเลขานุการ.....	15
	สาขาวิชาคอมพิวเตอร์.....	16
	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา.....	17
	คุณลักษณะด้านวิชาการ.....	18
	คุณลักษณะด้านวิชาชีพ.....	19
	คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ.....	20
	คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม.....	20
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	24
	การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	24
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	25
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ)	
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	49
ความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า.....	49
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
อภิปรายผล.....	53
ข้อเสนอแนะ.....	58
บรรณานุกรม.....	60
ภาคผนวก.....	63
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	74

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ลักษณะของธุรกิจ และขนาดของ สถานประกอบการ.....	32
2	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมและรายด้าน.....	33
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ.....	34
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านวิชาชีพ โดยรวมและรายข้อ.....	35
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมและรายข้อ.....	37
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและรายข้อ.....	38
7	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ.....	40
8	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และโดยรวม เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ จำแนกตามอายุ.....	41
9	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามระดับการศึกษา.....	43

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
10	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของ ผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และโดยรวมเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....	44
11	ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของ ผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตาม ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร.....	46
12	การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของ ผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมและแยก เป็นรายด้าน จำแนกตามลักษณะของธุรกิจ.....	47
13	การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของ ผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมและแยก เป็นรายด้าน จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ.....	48

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาคุณภาพคนและการคุ้มครองทางสังคม ต้องมุ่งเน้นการเสริมสร้างคนไทยให้มีคุณภาพเป็นคนเก่ง คนดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถปรับตัวรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม โดยมีการพัฒนาคุณภาพในทุกมิติ ทั้งด้านสุขภาพ การศึกษา การเรียนรู้ และการพัฒนาทักษะฝีมือควบคู่ไปกับการเสริมสร้างหลักประกันความมั่นคงทางสังคมให้ครอบคลุมประชาชนทุกคน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. 2545 : 36)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ได้กล่าวว่า ปัญหาสังคมไทยที่มีความเด่นชัด คือ คนไทยยังมีการว่างงานอยู่ในระดับสูง คนไทยบางกลุ่มขาดโอกาสในการเข้าถึงและไม่ได้รับการคุ้มครองจากหลักประกันความมั่นคงทางสังคมที่มีอยู่อย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะในกลุ่มคนยากจนและผู้ด้อยโอกาส (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. 2545 : 37) เพื่อให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาศักยภาพทุกด้าน มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเกิดความสงบสุขในสังคม แนวทางการพัฒนาควรปรับหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนปฏิบัติได้จริง และสามารถที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การผลิตกำลังคนและฝึกอบรมทักษะฝีมือแรงงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน เทคโนโลยีสมัยใหม่และพร้อมเข้าสู่เศรษฐกิจยุคใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. 2545 : 40)

การศึกษาสายอาชีวศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เพราะเป็นการศึกษาที่มีจุดหมายในการผลิตแรงงานเพื่อการประกอบอาชีพโดยตรง โดยเป็นแรงงานที่เข้าไปอยู่ทั้งในภาคการเกษตร อุตสาหกรรมบริการ และพาณิชย์กรรม ซึ่งมีส่วนสำคัญในการสร้างผลผลิตทั้งสินค้าและบริการแก่สังคม แต่ในขณะนี้การอาชีวศึกษาไทยกำลังประสบปัญหา การขาดความสามารถที่จะผลิตกำลังคนให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน สาเหตุสำคัญประการหนึ่งก็คือ การขาดความร่วมมือและการประสานงานอย่างดีระหว่างภาคการผลิตในฐานะของผู้จ้างงาน และสถานศึกษาในฐานะผู้ผลิตแรงงาน สภาพการขาดความร่วมมือดังกล่าว นับเป็นปัญหาสำคัญ เพราะส่งผลให้ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาขาดทักษะและความรู้ที่สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจ ประเทศชาติต้องสูญเสียงบประมาณไปโดยไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควรในส่วนนี้ ขณะเดียวกัน ภาคธุรกิจเองก็ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการพัฒนาแรงงานในกลุ่มนี้ใหม่อีกเมื่อรับเข้าทำงาน (วารสารสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา. 2544 : 5)

กรมอาชีวศึกษา ทำการผลิตนักศึกษาใน 5 ประเภทวิชา คือ ช่างอุตสาหกรรม พณิชยกรรม เกษตรกรรม คหกรรม และศิลปหัตถกรรม ในระดับที่เทียบเท่าปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี 4 ระดับด้วยกัน คือ ระดับวิชาชีพชั้นสูง (ปทส.) ระดับกึ่งวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ระดับแรงงานฝีมือ (ปวช.) ระดับแรงงานกึ่งฝีมือ (ปชม.) (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 7)

จากการติดตามผลภาวะปัจจุบันของนักศึกษาที่จบจากหลักสูตรต่าง ๆ ของกรมอาชีวศึกษาพบว่า นักศึกษาที่จบออกไปมีคุณภาพไม่สนองความต้องการ ของตลาดแรงงานเท่าที่ควร (ไพฑูรย์ สินลารัตน์. 2533 : 113) คือ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และความสามารถไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งนี้

อาจสืบเนื่องมาจากตลาดแรงงานมีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาเทคโนโลยีที่รวดเร็วมาก และมีการแข่งขันกันสูง (กรมอาชีวศึกษา. 2531 : 66) การพัฒนาเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลาจึงทำให้เกิดอุปสรรคด้านแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นแรงงานบางประเภทที่จะหมดไป หรือการผลิตแรงงานที่ไม่ตรงกับความต้องการของเทคโนโลยีใหม่ สถานศึกษาจึงควรมีบทบาทในการดำเนินการจัดการศึกษา ให้ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณสมบัติตรงตามความต้องการ ของสถานประกอบการมากขึ้น (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2530 : เอกสารอัดสำเนา) เพื่อผู้สำเร็จการศึกษาจะได้มีงานทำทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อจะได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการกำหนดกรอบ หรือทิศทางในการผลิตกำลังคนของคณะวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม และสามารถผลิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงานต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือคุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ลักษณะของธุรกิจ ขนาดของสถานประกอบการ

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ ดังนี้

เพื่อให้ผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะได้นำไปปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษามีคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ตรงกับความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ประกอบธุรกิจ โดยมีผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจปฏิบัติงานอยู่ โดยประชากร ได้แก่

1. ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจซื้อขายไป
2. ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจบริการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ประกอบธุรกิจโดยมีผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ปฏิบัติงานอยู่ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจซื้อขายไป จำนวน 50 คน
 2. ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจบริการ จำนวน 50 คน
- จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ

2.1.1 อายุ

- 2.1.1.1 ต่ำกว่า 40 ปี
- 2.1.1.2 ระหว่าง 40 ปี - 50 ปี
- 2.1.1.3 มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

2.1.2 ระดับการศึกษา

- 2.1.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 2.1.2.2 ปริญญาตรี
- 2.1.2.3 สูงกว่าปริญญาตรี

2.1.3 ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร

- 2.1.3.1 ต่ำกว่า 5 ปี
- 2.1.3.2 5 - 10 ปี
- 2.1.3.3 10 ปีขึ้นไป

2.1.4 ลักษณะของธุรกิจ

- 2.1.4.1 ธุรกิจซื้อขายไป
- 2.1.4.2 ธุรกิจบริการ

2.1.5 ขนาดของสถานประกอบการ

- 2.1.5.1 ขนาดย่อม มีจำนวนเงินลงทุนรวมค่าที่ดินไม่เกิน 30 ล้านบาท
- 2.1.5.2 ขนาดกลาง มีจำนวนเงินลงทุนรวมค่าที่ดินมากกว่า 30 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 60 ล้านบาท

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาลักษณะหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขต จังหวัดสมุทรสงคราม 4 ด้าน คือ

- 2.2.1 ด้านวิชาการ
- 2.2.2 ด้านวิชาชีพ
- 2.2.3 ด้านบุคลิกภาพ
- 2.2.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

หมายถึง คุณสมบัติที่ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ตามบทบาทของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดคุณลักษณะออกเป็น 4 ด้าน

1.1 ด้านวิชาการ หมายถึง ความรู้พื้นฐาน ความรู้ตามหลักวิชาที่เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง เป็นผู้ที่มีความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ชอบศึกษาเทคนิคใหม่ ๆ ติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีความสามารถในการรับรู้ เผยแพร่ มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ

1.2 ด้านวิชาชีพ หมายถึง สามารถนำความรู้ทางด้านวิชาชีพเฉพาะไปปฏิบัติงานถูกต้องเหมาะสม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ ห่วงปฏิบัติการ มีจรรยาบรรณวิชาชีพ

1.3 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะท่าทางที่ดี พุดจาสุภาพ การแต่งกายที่เหมาะสมกับกาลเทศะ กิริยามารยาทดี ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีความมั่นคง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

1.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา ความอดทน การยึดระเบียบวินัยของหน่วยงาน และกฎเกณฑ์สังคม มีความเสียสละ มีการเข้าร่วมกิจกรรมทำประโยชน์

2. ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ

หมายถึง ประเภทวิชาที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ซึ่งวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงครามเปิดสอนใน 4 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการเลขานุการ

3. สถานประกอบการ

หมายถึง สถานประกอบการที่มีลักษณะธุรกิจแบบซื้อมาขายไป และธุรกิจบริการที่ดำเนินการโดยรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจเข้าทำงาน เช่น ทำงานในตำแหน่งพนักงานบัญชี พนักงานการเงิน พนักงานเอกสารการพิมพ์ พนักงานขาย พนักงานประชาสัมพันธ์ พนักงานบันทึกข้อมูล พนักงานธุรการ พนักงานคอมพิวเตอร์ พนักงานติดต่อกู้ค้า พนักงานเร่งรัดหนี้

4. ลักษณะธุรกิจ หมายถึง ลักษณะการประกอบธุรกิจของสถานประกอบการ ได้แก่ ธุรกิจซื้อมาขายไป และธุรกิจบริการ

4.1 ธุรกิจซื้อมาขายไป หมายถึง กิจการที่ดำเนินธุรกิจโดยการซื้อสินค้ามาแล้วนำออกจำหน่ายไป จะไม่ทำการผลิตสินค้าเอง รายได้หลักมาจากการขายสินค้า เช่น ห้างสรรพสินค้า ร้านค้าปลีก ร้านค้าส่ง ตัวแทนจำหน่ายรถจักรยานยนต์ ตัวแทนจำหน่ายรถยนต์

4.2 ธุรกิจบริการ หมายถึง ธุรกิจที่ทำหน้าที่ในการให้บริการ ซึ่งอาศัยความชำนาญในการบริการ รายได้หลักมาจากการให้บริการ เช่น โรงแรม ธุรกิจท่องเที่ยว ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจด้านเครื่องมือสื่อสาร ธุรกิจการให้บริการด้านคอมพิวเตอร์ และสถานพยาบาลเอกชน

5. ผู้บริหารสถานประกอบการ

หมายถึง ผู้บริหารงานระดับผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้มีหน้าที่ควบคุมการทำงาน การให้ทุนให้โทษ การตัดสินใจเกี่ยวกับการรับเข้า หรือไล่ออกจากตำแหน่งงาน รวมไปถึงเป็นผู้กำหนดนโยบายในการบริหารองค์กรนั้นด้วย

6. ประสบการณ์ในการทำงาน

หมายถึง ประสบการณ์ทำงานในด้านการบริหารงาน โดยเริ่มตั้งแต่การได้เป็นผู้บริหารงานจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

7. ขนาดของสถานประกอบการ

หมายถึง ขนาดของสถานประกอบการที่แบ่งตามจำนวนเงินลงทุน ตามทำเนียบธุรกิจขนาดย่อม และธุรกิจขนาดกลาง จังหวัดสมุทรสงคราม

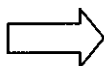
7.1 ธุรกิจขนาดย่อม หมายถึง สถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจ โดยมีจำนวนเงินลงทุนรวมค่าที่ดินไม่เกิน 30 ล้านบาท

7.2 ธุรกิจขนาดกลาง หมายถึง สถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจ โดยมีจำนวนเงินลงทุนรวมค่าที่ดินมากกว่า 30 ล้านบาทแต่ไม่เกิน 60 ล้านบาท

กรอบแนวความคิดในการศึกษาค้นคว้า

ตัวแปรอิสระ

1. อายุ
 - ต่ำกว่า 40 ปี
 - ระหว่าง 40 ปี – 50 ปี
 - มากกว่า 50 ปีขึ้นไป
2. ระดับการศึกษา
 - ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - ปริญญาตรี
 - สูงกว่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ในการทำงานด้าน
การบริหาร
 - ต่ำกว่า 5 ปี
 - 5 - 10 ปี
 - 10 ปีขึ้นไป
4. ลักษณะของธุรกิจ
 - ธุรกิจซื้อขายไป
 - ธุรกิจบริการ
5. ขนาดของสถานประกอบการ
 - ขนาดย่อม มีจำนวนเงินลงทุน
รวมค่าที่ดินไม่เกิน 30 ล้านบาท
 - ขนาดกลาง มีจำนวนเงินลงทุน
รวมค่าที่ดินมากกว่า 30 ล้านบาท
แต่ไม่เกิน 60 ล้านบาท

ตัวแปรตาม

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
ตามความต้องการของผู้บริหาร
สถานประกอบการ

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านวิชาชีพ
3. ด้านบุคลิกภาพ
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

สมมุติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีลักษณะของธุรกิจต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีขนาดของสถานประกอบการต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ความหมายของการอาชีวศึกษา
2. การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา
3. หลักสูตรและความหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ
4. คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา
 - 4.1 คุณลักษณะด้านวิชาการ
 - 4.2 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ
 - 4.3 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ
 - 4.4 คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของการอาชีวศึกษา

การอาชีวศึกษามีความหมายที่กว้างมาก ดังได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า การอาชีวศึกษาไว้หลากหลาย ต่างก็เป็นแนวความคิดที่สอดคล้องและคล้ายคลึงกัน ดังเช่น

Cater V. Good (1973 : 645) ได้ให้ความหมายของการอาชีวศึกษาไว้ว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาที่มีระดับต่ำกว่ามหาวิทยาลัย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมผู้เรียนเข้าสู่การเลือกงานอาชีพในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะ หรือเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานฝีมือให้มีระดับสูงขึ้น รวมทั้งการศึกษา การค้า อุตสาหกรรม เกษตรกรรม ธุรกิจ และคหกรรม ฯลฯ

บุศรินทร์ บัณฑิต (2527 : 34) ให้แนวคิดไว้ว่า การอาชีวศึกษา คือ การใช้พื้นฐานวิชาชีพ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ ความชำนาญ ในการที่จะเกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจ โดยจัดให้อยู่บนพื้นฐานของสังคม และให้เหมาะสมกับแนวทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น

พงศ์ หรดาลดี (2531 : 27) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การอบรมวิชาชีพในสาขากว้างทั้งในระบบการศึกษา และนอกระบบการศึกษา เพื่อที่จะให้ออกไปประกอบอาชีพและเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ วิเวก ปางพุมพิงค์ (2525 : 25) กล่าวไว้ว่า การอาชีวศึกษา เป็นการศึกษาตลอดชีวิตจะต้องมีการพัฒนารูปแบบ โดยผสมผสานทั้งในระบบโรงเรียน และนอกโรงเรียนเข้าด้วยกัน ต้องร่วมมือกับชุมชนและสังคมให้มากขึ้น

บุญเทียม เจริญยิ่ง (2535 อัดสำเนา) กล่าวว่า การอาชีวศึกษา คือ กระบวนการเรียน การฝึกทักษะ การสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่ง โดยมุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์เพื่อประกอบอาชีพ หรือศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ พื้นฐานความรู้ของผู้เรียนและทักษะความรู้ใหม่ ที่ได้รับเป็นตัวกำหนดประเภทของกำลังคน 5 ประเภท คือ วิศวกร หรือนักเทคโนโลยี ช่างเทคนิค ช่างฝีมือ แรงงานไร้ฝีมือ

จากความหมายของการอาชีวศึกษาดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า

การอาชีวศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาด้านวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีเจตคติที่ดี สามารถนำไปประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้อย่างดี โดยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาของกรมอาชีวศึกษา

กรมอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดการเรียนการสอนด้านวิชาชีพ และผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพเข้าสู่ตลาดแรงงาน และจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้น จึงสามารถกล่าวถึงหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน ของกรมอาชีวศึกษาได้ดังนี้

1. จัดและส่งเสริมการศึกษาวินิชาชีพ ในระดับประกาศนียบัตร หลักสูตรระยะสั้น และหลักสูตรพิเศษ

2. จัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ เพื่อผลิตกำลังคนในระดับช่างกึ่งฝีมือ ช่างฝีมือ และช่างเทคนิค ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนการประกอบอาชีพอิสระ โดยจัดการศึกษาและฝึกอบรมอาชีพ 5 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาคหกรรม ศิลปกรรม พาณิชยกรรม เกษตรกรรม และประเภทช่างอุตสาหกรรม

การจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ จะแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน ซึ่งดำเนินการจัดในหลักสูตรต่าง ๆ ดังนี้

1.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อ 3 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพตามสาขาที่เรียน

1.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ตามสาขาที่เรียน

1.3 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าเข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษา จะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิคตามสาขาที่เรียน

1.4 หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) รับผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เข้าศึกษาต่อ 2 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูงมีศักดิ์และสิทธิ์เทียบเท่าปริญญาตรี

2. จัดการเรียนการสอนหลักสูตร ปวช. พิเศษ (อค. กช) รับผู้สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ (ประถมศึกษา) ซึ่งเป็นเยาวชนที่มีประสบการณ์ในงานเกษตร 2 – 3 ปี อายุระหว่าง 15 – 25 ปี เข้าศึกษาในวิทยาลัยเกษตรกรรม

3. จัดการเรียนการสอนและฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งจัดทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา เพื่อบริหารวิชาชีพแก่ชุมชน แบ่งออกเป็นหลักสูตรประเภทต่าง ๆ ดังนี้

3.1 หลักสูตรประกาศนียบัตรช่างฝีมือ (ปชม.) รับผู้สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาต่อ 1 ปี

3.2 หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น 225 ชั่วโมง และหลักสูตรหลากหลาย

3.3 หลักสูตรเสริมวิชาชีพมัธยม เป็นหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา และโรงเรียนเอกชน

3.4 หลักสูตรฝึกอบรมวิชาชีพในงานบริการวิชาการด้านเกษตรกรรม

หลักสูตรและความหมายของหลักสูตร

การจัดการศึกษาไม่จะเป็นการจัดการศึกษาระดับใด สิ่งที่จะทำให้บรรลุความสำเร็จทางการศึกษานั้น จะต้องมีความมุ่งหมายของการศึกษาที่แน่นอนชัดเจน ความมุ่งหมายของการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการประเมินผลได้อย่างหนึ่งว่า การศึกษานั้นประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวอย่างไร และเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะนำการศึกษาให้ดำเนินไปตามความมุ่งหมายได้ ก็คือหลักสูตร หลักสูตรมีความหมายกว้างขวางมาก นักการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ ดังนี้

Good (1973 : 58) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการ ดังนี้

หลักสูตร คือ ระบบของกลุ่มรายวิชา หรือลำดับรายวิชาที่ต้องการเรียนเพื่อให้สำเร็จการศึกษา หรือประกาศนียบัตรในวิชาเอกที่ศึกษา

หลักสูตร คือ โครงการทั่วไปทั้งหมดของเนื้อหาวิชา หรืออุปกรณ์การเรียนการสอนพิเศษ ซึ่งโรงเรียนได้จัดไว้เพื่อให้นักเรียนมีคุณสมบัติที่เพียงพอที่จะจบการศึกษาได้ หรือได้รับประกาศนียบัตรที่จะเข้าสู่อาชีพหรือวิชาชีพ

หลักสูตร คือ กลุ่มรายวิชาและประสบการณ์ที่นักเรียนได้รับ โดยการนำของโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา

สุพิตร อุณกร (2518 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตร คือ โครงการที่ประมวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน ไม่ว่าจะภายในโรงเรียนหรือภายนอกโรงเรียน เพื่อให้เรียนพัฒนาไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สวัสดิ์ ประทุมราช (2521 : 1) และคณะได้กล่าวว่า หลักสูตรเป็นแผนหรือแนวทางของการจัดการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน ที่ชี้แนะให้ผู้บริหารการศึกษา ครู – อาจารย์ ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้พยายามจัดสรรประสบการณ์ทั้งหมดตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ให้แก่ผู้เรียนหรือเยาวชนในชาติ เพื่อให้เยาวชนหรือพลเมืองของชาติได้พัฒนาตนเอง ทั้งในความรู้ ทักษะ และคุณสมบัตินี้ยังประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาของชาติ

เมธี ปิลันธนาณท์ (2533 : 45) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง ผลรวมของงานการศึกษาที่ได้วางแผน และจัดขึ้นไว้อย่างมีระบบ เพื่อช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้นในระหว่างผู้เรียนกับระบบการสอน เพื่อเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้ เพราะแกนกลางของหลักสูตรนั้นอยู่ที่การเรียนรู้ และการเรียนรู้จำเป็นต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชา และกระบวนการต่าง ๆ ร่วมกัน

ความหมายของหลักสูตรที่กล่าวมานั้น สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการหรือเนื้อหาวิชาความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างเป็นระบบและมีกระบวนการ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วน หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาของชาติไม่จะเป็นการศึกษาระดับใด หลักสูตรจึงเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ปรัชญาหรือความมุ่งหมายในการจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ตามแผนการพัฒนาแห่งชาติ หลักสูตรมีความสำคัญในการช่วยพัฒนาผู้เรียนทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ ตลอดจนคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรจะมีความเหมาะสมและใช้ได้กับสภาพเศรษฐกิจ

สังคมที่เปลี่ยนแปลงไป หลักสูตรนั้นอาจจะนำไปใช้ไม่ได้ผล จำเป็นจะต้องมีการพัฒนาปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ เพื่อผลิตกำลังคนที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชา บริหารธุรกิจ

หลักการ

1. เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้ชำนาญการเฉพาะสาขาอาชีพ ตามความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ
2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ สามารถถ่ายโอนผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ
3. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดวิธีเรียนวิธีสอนที่หลากหลาย สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนโดยมีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรและจัดการศึกษา เพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่นนั้น ๆ

จุดหมาย

1. เพื่อให้มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญ สำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ทนต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านวิทยาการ และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น
2. เพื่อให้มีทักษะในงานอาชีพระดับผู้ชำนาญการเฉพาะทาง สามารถนำไปประกอบอาชีพ และพัฒนางานอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในงานอาชีพ รักงาน รักหน่วยงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดี
4. เพื่อให้เป็นผู้มีปัญญา มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการจัดการ การตัดสินใจและการแก้ปัญหา รู้จักแสวงหาแนวทางใหม่ ๆ มาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน
5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรม ขยัน ซื่อสัตย์ มีวินัย มีสุขภาพกายใจสมบูรณ์แข็งแรง เพื่อให้เป็นผู้มีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีงาม ทั้งในการทำงาน การอยู่ร่วมกัน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว หน่วยงาน ท้องถิ่นและประเทศชาติ อุทิศตนเพื่อสังคม เข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตระหนักในปัญหาต่าง ๆ และมองเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม
6. เพื่อให้เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งสถาบัน ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ปฏิบัติตนในฐานะพลเมืองดีตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

หลักเกณฑ์การใช้หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540

1. การเรียนการสอน

การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ ผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนได้ทุกวิชาเรียนที่กำหนด และนำผลการเรียนแต่ละวิชามาประเมินผลร่วมกันได้ สามารถถ่ายโอนผลการเรียนและขอเทียบความรู้ และด้านประสบการณ์ได้

2. เวลาเรียน

2.1 ในปีการศึกษาหนึ่ง ๆ ให้แบ่งภาคเรียนออกเป็น 2 ภาคเรียนปกติ ภาคเรียนละ 18 สัปดาห์ และสถานศึกษาอาจเปิดสอนภาคเรียนฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร โดยมีเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิตตามที่กำหนด

2.2 ในกรณีการเรียนระบบชั้นเรียน ให้สถานศึกษาเปิดทำการสอนสัปดาห์ละ 5 วัน วันละไม่เกิน 7 คาบ คาบละ 50 นาที

2.3 เวลาเรียนตามปกติ สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด ประมาณ 2 ปี ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาอื่น ๆ จะใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ปี ยกเว้นผู้ที่ได้เรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมาก่อนแล้ว หรือผู้ที่ขอโอนผลการเรียน

3. หน่วยกิต

ให้มีจำนวนหน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 80 หน่วยกิต และต้องไม่เกิน 110 หน่วยกิต การคิดหน่วยกิตถือเกณฑ์ ดังนี้

3.1 รายวิชาทฤษฎี 1 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่า 16 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 18 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ 2 – 3 คาบเรียนต่อสัปดาห์ ตลอดภาคเรียนนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 32 – 48 คาบเรียน รวมกับเวลาของการวัดผลไม่น้อยกว่า 36 – 54 คาบเรียน มีค่า 1 หน่วยกิต

3.3 การฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีค่า 4 หน่วยกิต การฝึกอาชีพในระบบทวิภาคี ใช้เวลาในการฝึกไม่น้อยกว่า 72 ชั่วโมง มีค่า 1 หน่วยกิต

4. โครงสร้าง

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ดังนี้

4.1 หมวดวิชาพื้นฐาน

4.2 หมวดวิชาชีพ แบ่งเป็น

4.2.1 วิชาชีพพื้นฐาน

4.2.2 วิชาชีพเฉพาะ

4.2.3 วิชาชีพเลือก

4.2.4 ฝึกงานโครงการโครงการวิชาชีพ

4.3 หมวดวิชาเลือกเสรี

จำนวนหน่วยกิตและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตร ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

5. การฝึกงาน หรือการทำโครงงาน หรือการทำโครงการวิชาชีพ

5.1 ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านการฝึกงานในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 350 ชั่วโมง ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา หรือทำโครงงาน หรือโครงการวิชาชีพ กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต

5.2 สถานศึกษาจะจัดให้ผู้เรียนฝึกงาน ในช่วงระยะเวลาใดก็ได้ตามความเหมาะสม ตั้งแต่ประกาศผลสอบภาคเรียนที่ 2 ของผู้เรียนเป็นต้นไป ถ้าสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนฝึกงานในภาคเรียนปกติ ให้เพิ่มเวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาเป็น 2 เท่าของภาคเรียนปกติ

5.3 ให้สถานศึกษาดำเนินการให้ผู้เรียนที่มีความประสงค์จะทำโครงงาน หรือโครงการวิชาชีพ ทำในภาคเรียนที่ 4

5.4 การตัดสินผลการเรียนและการให้ระดับผลการเรียน ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกันกับรายวิชาอื่น

6. การเข้าเรียน

ผู้เข้าเรียนต้องมีพื้นฐานความรู้และคุณสมบัติ ดังนี้

6.1 พื้นความรู้

สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

ผู้เข้าเรียนที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชาที่กำหนด ต้องเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพให้ครบตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

การเรียนรายวิชาปรับพื้นฐานวิชาชีพ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในแต่ละสาขาวิชา

6.2 คุณสมบัติ

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 พ.ศ. 2540

7. การประเมินผลการเรียน

ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 พ.ศ. 2540

8. การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

8.1 สอบได้รายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

8.2 ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบตามโครงสร้าง

8.3 ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ไม่ต่ำกว่า 2.00

8.4 สำหรับนักศึกษาแบบทวิภาคี ต้องสอบผ่านมาตรฐานฝีมือ

9. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

9.1 ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้มีอำนาจในการเพิ่มเติม แก้ไข หรือยกเลิกสาขาวิชาประเภทวิชา หรือเปลี่ยนแปลงโครงสร้างหลักสูตร

9.2 ให้อธิบดีกรมอาชีวศึกษาเป็นผู้มีอำนาจในการแก้ไข เพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงหรือยกเลิก รายวิชา หรือคำอธิบายรายวิชา ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540

เมื่อมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตรตามข้อ 9.2 แล้วให้เสนอกระทรวงศึกษาธิการทราบ

10. การพิจารณาอนุมัติการเปิดสอนสาขาต่าง ๆ

ให้กรมต้นสังกัดพิจารณาจากความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชา บริหารธุรกิจ

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาบริหาร ธุรกิจ ประกอบด้วย 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ แต่ละสาขามีจุดประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชา บริหารธุรกิจ สาขาการบัญชี

จุดประสงค์สาขาวิชาการบัญชี

1. เพื่อให้ทราบหลักการและเทคนิคของการบันทึกที่มีระบบซับซ้อนยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานด้านบัญชีในเชิงวิเคราะห์ วางแผน และจัดระบบบัญชี ให้เหมาะสม กับประเภทของธุรกิจนั้น ๆ
3. เพื่อให้มีพื้นฐานของประสบการณ์ในงานอาชีพ ด้านการบัญชีอย่างมีคุณธรรมรอบคอบประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา แก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล และรับผิดชอบต่อหน้าที่
4. มีคุณธรรม มีระเบียบวินัย มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีความ ยึดมั่นเพียร ซื่อสัตย์สุจริต ความสำนึกในจรรยาบรรณของนักบัญชีและหน้าที่รับผิดชอบต่อสังคม

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาการบัญชี ต้องศึกษารายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 89 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	18 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	61 หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	(12 หน่วยกิต)
2.2 วิชาชีพเฉพาะ	(15 หน่วยกิต)
2.3 วิชาชีพเลือก (ไม่น้อยกว่า	30 หน่วยกิต)
2.4 ฝึกงาน/โครงงาน/โครงการวิชาชีพ	(4 หน่วยกิต)
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	10 หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า	89 หน่วยกิต

โครงสร้างนี้สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภท วิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยการ

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชา บริหารธุรกิจ สาขาการตลาด

จุดประสงค์สาขาวิชาการตลาด

1. เพื่อให้ทราบถึงหลักการและเทคนิคในการบริหารการตลาด การขาย การส่งเสริมการขาย และ ยุทธวิธีการตลาด ซึ่งเป็นงานอาชีพเฉพาะสาขาโดยตรง
2. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่พนักงานการตลาด พนักงานขาย พนักงานจัดซื้อ พนักงานวิจัยและสถิติ ผู้ประกอบการธุรกิจ ได้อย่างมีคุณภาพ
3. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานด้วยหลักวิชาการที่มีการเตรียมงาน วางแผนงานอย่างรอบคอบ และ ประหยัด รวดเร็ว ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบต่อหน้าที่ พร้อมรับวิธีการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ แก้ปัญหา ด้วยหลักการและเหตุผล อันจะช่วยให้การปฏิบัติงานอาชีพประสบผลสำเร็จด้วยดี
4. เพื่อให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ มีความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์ ความสำนึกในจรรยาบรรณและหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 สาขาวิชา
การตลาด ต้องศึกษารายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 89 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	18	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า 61	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	(12	หน่วยกิต)
2.2 วิชาชีพเฉพาะ	(15	หน่วยกิต)
2.3 วิชาชีพเลือก	(ไม่น้อยกว่า 30	หน่วยกิต)
2.4 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ	(4	หน่วยกิต)
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 10	หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า	89	หน่วยกิต

โครงสร้างนี้สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภท
วิชาพาณิชยกรรม

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชา บริหารธุรกิจ สาขาวิชาการเลขานุการ

จุดประสงค์สาขาวิชาการเลขานุการ

1. เพื่อให้ทราบหลักการทำงาน บทบาท หน้าที่ และจรรยาอาชีพของเลขานุการ ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นในงานอาชีพเลขานุการ
2. เพื่อให้มีมนุษยสัมพันธ์ และเสริมสร้างบุคลิกภาพ ให้มีศิลปะในการสื่อความหมายประสานงาน อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เพื่อให้มีพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ในงานอาชีพเลขานุการอย่างลึกซึ้ง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างแท้จริง ตามความต้องการของตลาดแรงงาน

4. เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ได้อย่างถูกต้อง มีทักษะในการพิมพ์ การจัดเตรียมการประชุม การบริหารเวลา การจัดเก็บเอกสาร การใช้เครื่องใช้สำนักงานอัตโนมัติ ตลอดจนการบำรุงรักษา การใช้เทคโนโลยีและข่าวสารในงานอาชีพ

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาการเลขานุการ ต้องศึกษารายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 89 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	18	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	61	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	(12	หน่วยกิต)
2.2 วิชาชีพเฉพาะ	(15	หน่วยกิต)
2.3 วิชาชีพเลือก (ไม่น้อยกว่า	30	หน่วยกิต)
2.4 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ	(4	หน่วยกิต)
3. หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า	10	หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า	89	หน่วยกิต

โครงสร้างนี้สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาพาณิชยกรรม

โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

จุดประสงค์สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ และเทคนิคของการปฏิบัติงาน ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และการใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ในงานธุรกิจด้านต่าง ๆ ที่แพร่หลายอยู่ในปัจจุบัน
2. เพื่อให้มีความรู้และทักษะ ในด้านปฏิบัติการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้เป็นพื้นฐานการประกอบอาชีพของตนในด้านคอมพิวเตอร์ ชื่อสัตย์สุจริต และมีความรับผิดชอบ
4. เพื่อให้มีความรู้และทักษะไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพด้านธุรกิจ อย่างมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อพัฒนาเจตคติและค่านิยมที่เหมาะสม ถูกต้อง ให้บังเกิดคุณค่าเพื่อความเจริญก้าวหน้าของมวลมนุษยชาติ

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ต้องศึกษารายวิชาในหมวดวิชาต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 89 หน่วยกิต ดังโครงสร้างต่อไปนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน	18	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า	61	หน่วยกิต
2.1 วิชาชีพพื้นฐาน	(12	หน่วยกิต)

2.2 วิชาชีพเฉพาะ	(15 หน่วยกิต)
2.3 วิชาชีพเลือก	(ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต)
2.4 ฝึกงาน/โครงการ/โครงการวิชาชีพ	(4 หน่วยกิต)
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 10 หน่วยกิต
รวมไม่น้อยกว่า	89 หน่วยกิต

โครงสร้างนี้สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่าในประเภทวิชาพาณิชยกรรม

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษาที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายอย่างสมบูรณ์นั้นจำเป็นต้องมีที่สถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาจะต้องประสานสัมพันธ์ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับสถานประกอบการ เพื่อจะได้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน คือ กำลังคนที่มีคุณภาพ ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาเป็นผู้ผลิตกำลังคน ส่วนสถานประกอบการเป็นผู้ใช้กำลังคน สถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้ผลิตกำลังคนด้านอาชีวศึกษา ก็ย่อมมีความต้องการและมุ่งหวังที่จะได้กำลังคนที่มีคุณภาพ มีคุณลักษณะคุณสมบัติตรงตามความต้องการและมุ่งที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย การจัดการอาชีวศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการประสานสัมพันธ์กับสถานประกอบการอย่างมีจุดยืนร่วมกัน เพื่อที่จะหาแนวทางร่วมกันในการผลิตกำลังคนและการใช้กำลังคน ในปัจจุบันสถานศึกษาด้านอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญ และจำเป็นที่จะต้องผลิตกำลังคนตามความต้องการของผู้ใช้ ดังนั้น คุณลักษณะของกำลังคน หรือผู้สำเร็จทางการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจำเป็นจะต้องนำมาพิจารณาเป็นอันดับแรก ในการที่ผู้สำเร็จการศึกษาก้าวสู่งานอาชีพหรือตลาดแรงงาน หรือแหล่งของสถานประกอบการ

อานนท์ สิมะกุลสร (2534 : 60) ได้กล่าวว่า ผู้จบอาชีวศึกษาทั่วไปยังขาด คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ขาดความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ สัมมาคารวะ แต่การประชุมผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา (2531 : 67 - 68) เรื่อง ความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจ และอุตสาหกรรม ได้พิจารณาถึงคุณลักษณะที่ตลาดแรงงานภาคเอกชนต้องการว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอาชีวศึกษาจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้วิชาการ และวิชาชีพเป็นอย่างดี
2. เป็นคนดีมีคุณธรรม ให้นายจ้างเกิดความไว้วางใจ
3. บุคลิกท่าทางดี ต้องให้ดูเหมือนบุคคลที่พร้อมจะทำงานได้
4. ถ้ามีประสบการณ์ในการเคยผ่านงานมาบ้างเป็นสิ่งสำคัญมาก
5. สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานบางประเภท มีความจำเป็น เช่น รถจักรยานยนต์
6. ความรู้ความสามารถพิเศษ ยังคงเป็นสิ่งที่นายจ้างต้องการ เช่น ภาษาจีน ภาษาอังกฤษ ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ การส่งเทเล็กซ์ ขับรถได้ เป็นต้น
7. ถ้าเป็นสตรี โอกาสจะดีกว่า เพราะมีความคล่องตัวในการทำงาน เช่น ทำงานเป็นกะได้ ออกต่างจังหวัดได้ เป็นต้น

การพิจารณาถึงคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นเบื้องต้นก่อนที่จะหน่วยงานอื่นหรือสถานประกอบการจะรับเข้าทำงาน นับเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ดังที่ อารีรัตน์ อุตสาหวิริยกุล (2528 : 1 - 3) กล่าวถึง คุณลักษณะของบัณฑิตทางด้านบริหารธุรกิจที่ตลาดต้องการจะต้องประกอบด้วย

ประการแรก มีความรู้ดี หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับวิชาการทางด้านบริหารธุรกิจ ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานด้านการจัดการ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การตลาด การบริหารบุคคล และความรู้ทางสถิติ และการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

ประการที่สอง มีความชำนาญ เน้นความสามารถที่จะนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ

ประการสุดท้าย มีบุคลิกภาพดี มีความซื่อสัตย์ คุณธรรม มีความเชื่อมั่น ชยัน มีไหวพริบ มีมนุษยสัมพันธ์ ให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่ม มีความอดทน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับมัลลิกา บุณนาค (2528 : 1 – 3) และคนอื่นซึ่งได้กล่าวถึง คุณลักษณะของบัณฑิตบริหารธุรกิจที่จะทำให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติไว้ว่า

ต้องเป็นผู้รู้จักเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ใญ่ใจ มีเหตุผล ตรงต่อเวลา มีความคล่องแคล่วในการทำงาน รู้จักกาลเทศะและมีสัมมาคารวะ

อีกประการหนึ่งสิ่งที่เป็นเครื่องบ่งชี้ให้เห็นถึงความพยายาม ความร่วมมือ และความเห็นสอดคล้องซึ่งกันและกัน ระหว่างสถานศึกษาภาครัฐกับสถานประกอบการในการที่จะมุ่งมั่นผลิตผู้สำเร็จการศึกษาให้มีคุณลักษณะตามต้องการทั้งสองฝ่ายคือ การจัดประชุมสัมมนาเพื่อความร่วมมือระหว่างผู้บริหารอาชีวศึกษา และของนักศึกษา กับผู้บริหารสถานประกอบการและองค์กรเอกชน สถาบันเทคโนโลยี

จากบทบาทของการศึกษาที่ผ่านมา มุ่งเน้นเฉพาะการให้ความรู้ และทักษะต่าง ๆ มากกว่าการปลูกฝังให้มีความศรัทธาในเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม เนื่องจากความเชื่อที่มุ่งให้คนมีความรู้ และความเชี่ยวชาญ มีทักษะในวิชาชีพเป็นอย่างดีแล้ว จะช่วยให้เยาวชนเหล่านั้น ไปประกอบอาชีพ หรือทำงานทำตามความรู้ความสามารถที่มีอยู่นั้นได้ แต่ปรากฏว่า ตลาดแรงงานหรือนายจ้างมีความต้องการบุคคลที่มีคุณลักษณะในด้านความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ มีความประพฤติมากกว่าคุณลักษณะด้านความรู้ และทักษะวิชาชีพ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาดังกล่าว เป็นคุณลักษณะที่สำคัญและจำเป็น โดยสรุป คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาแบ่งออกเป็นคุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม

คุณลักษณะด้านวิชาการ

กรมอาชีวศึกษา มีภาระกิจหลักในการจัดการอาชีวศึกษา ที่ผลิตกำลังคนและพัฒนากำลังคน เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งได้รับผลิตคนกำลังคนในหลายหลักสูตร คือ หลักสูตร ปวช., ปวส., ปทส. และหลักสูตรระยะสั้น

การผลิตกำลังคนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่จบในตัวเอง ผู้สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร สามารถที่จะประกอบอาชีพได้ หรือศึกษาต่อก็ได้ การที่หลักสูตรมีลักษณะที่จบในตัวเอง มุ่งหวังให้ผู้สำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพหรือเข้าสู่ตลาดแรงงาน โดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้และประสบการณ์ สามารถปฏิบัติงานในระดับช่างเทคนิค หรือระดับวิชาการได้
2. เพื่อให้มีเจตคติต่อสัมมาชีพ มีความภาคภูมิใจและมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน เพื่อพัฒนาทางด้านวินัยในการทำงาน มีจรรยาในวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบในการทำงาน ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และความสามารถในการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหา

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังกล่าวมานี้ จึงเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่าการให้ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นกำลังคนระดับกลาง ถึงในระดับที่สูงกว่าพื้นฐาน หรือระดับปฏิบัติ นั้นหมายถึง การปลูกฝังการเป็นผู้ปฏิบัติงานในระดับของหัวหน้างานขั้นต้นได้เป็นอย่างดี สามารถที่จะปฏิบัติเองได้ และในขณะเดียวกันสามารถที่จะสั่งการเองได้ เป็นผู้ติดต่อประสานงานได้ ควบคุมติดตาม ประเมินผลงานได้ มีการตัดสินใจที่ดี มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแก้ไขปัญหาได้ดี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นที่ยอมรับ พร้อมทั้งเข้ากับบุคคลอื่นได้ มีความเข้าใจในภาษาและสื่อความหมายได้อย่างถูกต้อง รู้จักใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่องานในหน้าที่เป็นอย่างดี และมีการคิดค้นแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมตลอดเวลา ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะอย่างหนึ่งที่ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะพึงมี คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ หมายถึง คุณลักษณะที่ควรจะมีเกี่ยวกับความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ อันเกี่ยวข้องกับงานที่จะทำ ซึ่งตรงกับความต้องการของลักษณะงานในตำแหน่ง ดังนั้น คุณลักษณะด้านวิชาชีพควรประกอบด้วย มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่มทำงานให้ถูกต้องแม่นยำ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี มีความรู้ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้เทคโนโลยี จากคุณลักษณะดังกล่าว จะสอดคล้องกับ Magnuson (อ้างในลัทธิ, 2533 : 36) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะด้านวิชาชีพ มีดังนี้

1. มีความสามารถในการติดต่อและเข้ากับผู้อื่นได้ดี
2. มีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี
3. รู้จักมอบหมายงานให้ผู้อื่นทำ
4. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
5. ให้ผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
6. เป็นผู้ที่นำเข้าใกล้และมีเวลาสำหรับผู้ร่วมงาน
7. มีความสนใจบุคคลอื่น
8. มีความสามารถในการวางแผนและการจัดระเบียบงาน
9. รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่น
10. รู้จักใช้ช่องทางแห่งอำนาจหน้าที่

กรมอาชีวศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาด้วยเหตุที่การจัดการศึกษา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือ การให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ จะต้องพิจารณาจากปัจจัย 2 ประการ คือ ระบบการศึกษาที่จะผลิตคนออกมาจะต้องแปรเปลี่ยนด้วย กรมอาชีวศึกษาโดยกองแผนงาน ได้สัมภาษณ์ผู้ประกอบการภาคเอกชน และรัฐวิสาหกิจในเรื่อง “คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ” จากคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดที่ได้รับคุณสมบัติของลูกจ้างหรือพนักงานที่ต้องการแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

คุณสมบัติด้านวิชาการ และคุณสมบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรม สำหรับคุณสมบัติด้านวิชาการ บางตำแหน่งขึ้นอยู่กับลักษณะของตำแหน่งนั้น หลายแห่งเน้นเป็นพิเศษว่าคะแนนเฉลี่ยต้องได้ตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไป และตรงกับสายงาน ที่สำคัญมากประการหนึ่งที่นายจ้างระบุค่อนข้างเด่นชัดก็คือ ความรู้ภาษาอังกฤษ นายจ้างบางแห่งไม่คำนึงถึงผลการเรียน โดยให้เหตุผลว่า คนทำงานดีไม่จำเป็นต้องเรียนเก่ง คนเรียนเก่งไม่ใช่ว่าจะทำงานดีเสมอไป ที่นายจ้างเน้นมากเป็นพิเศษ คือ เรื่องคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งคุณธรรมดัง

กล่าวนี้ มีหลายลักษณะ เช่น ความอดทน มีวินัย ซื่อสัตย์ มีน้ำใจ ยอมรับสภาพงาน รอบคอบ สุจริต มีเจตคติที่ดีถูกต้องต่องาน ตลอดจนคุณสมบัติเสริมด้านอื่น ๆ เช่น ความสามารถในการปรับตัว ทำงานกับผู้อื่นได้ บุคลิกภาพดี และมีความเป็นผู้นำ

คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ

นักวิชาการหลายท่านให้ความเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่ดี ดังเช่น อาภา ภมรบุตร (2524 : 1 – 15) ได้ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพที่ดีควรประกอบด้วย

1. มีสุขภาพร่างกายดี
2. มีความประพฤติดี
3. มีความสามารถแสดงออกซึ่งความคิด
4. มีอารมณ์ที่มั่นคง
5. มีความกระตือรือร้น
6. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
7. แต่งกายดีเหมาะสมกับกาลเทศะ

ซึ่งความคิดเห็นนี้สอดคล้องกับ สุรางค์ แสงวณิช (2528 : 37 – 45) กล่าวถึง บุคลิกภาพที่ดีประกอบด้วย

1. สุขภาพอนามัยดี
2. ยิ้มแย้มแจ่มใส
3. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. สุขภาพ วาจาไพเราะ
5. สุขภาพจิตดี อารมณ์มั่นคง
6. เป็นคนเปิดเผย

กล่าวโดยสรุป คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่จำเป็นอย่างยิ่ง ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาควรประกอบด้วยลักษณะดังนี้ มีกิริยาที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน มีความสุภาพอ่อนโยนวาจาไพเราะ และมีความทำทางที่สง่าผ่าเผย รู้จักแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีสุขภาพจิตดี มีอารมณ์มั่นคง แต่งกายเหมาะสม เชื่อมั่นในตนเอง มีความสัมพันธ์กับผู้อื่นด้วยกิริยา วาจาที่เหมาะสม เป็นคนเปิดเผย มีอารมณ์ที่แจ่มใส สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ เข้มแข็งอดทน

คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม

มีนักวิชาการได้อธิบายความหมายของคำว่า คุณธรรม ไว้หลายท่าน ที่น่าสนใจมีดังนี้ Good (1973 : 641) ได้ให้ความหมายของคำว่า คุณธรรม ดังนี้

1. คุณธรรม หมายถึง ความดีงามของลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมที่ทำจนเคยชิน
2. คุณธรรม หมายถึง คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความคิดและมาตรฐานของสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติปฏิบัติและศีลธรรม

กิริติ บุญเจือ (2519 : 82) กล่าวว่า คุณธรรม หมายถึง ความเคยชินในการประพฤติดีอย่างใดอย่างหนึ่ง ประพฤติในสิ่งที่ดีงาม ถูกต้อง

สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2524 : 10) กล่าวไว้คล้ายคลึงกันว่า คุณธรรม หมายถึง ความงาม ความดี ของบุคคลที่กระทำไปด้วยความสำนึกในจิตใจโดยมีเป้าหมายว่า การทำดีเป็นที่ยอมรับของสังคม และมี พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2531 : 116) ได้ให้คำนิยามของคำว่า คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี ส่วนจริยธรรม คือ การประพฤติแต่สิ่งที่ดีงาม โดยถือปฏิบัติเป็นประจำและเป็นแบบ อย่างที่ดี

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า จริยธรรมและคุณธรรม หมายถึง การประพฤติปฏิบัติ หรือพฤติกรรมที่ได้ แสดงออกแต่สิ่งที่ดีงาม ถือปฏิบัติเป็นประจำ ที่ประสงค์ที่จะปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่น และต่อสังคม เช่น ความอดทน ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีน้ำใจ เจตคติที่ถูกต้อง ความเสียสละ การบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งหลักคุณธรรมจริยธรรมนี้จะต้องประกอบกันทั้งความรู้ทางจิตใจและการ ปฏิบัติทางกาย

การศึกษาคุณธรรมจริยธรรม พอสรุปได้ว่า ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องมีคุณธรรมจริยธรรมเป็น คุณลักษณะประจำ เพราะคุณธรรมจริยธรรมจะมีผลต่ออาชีพการงาน ต่อตัวเอง และต่อสังคม ในปัจจุบัน ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะมีความรู้ความสามารถทักษะในการปฏิบัติงานอย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นต้องมีคุณธรรม และจริยธรรมควบคู่ด้วย และฝึกคุณธรรมและจริยธรรมให้เป็นลักษณะนิสัยประจำตัวที่จะต้องมี อันเป็นผลต่อ ความสำเร็จทั้งหน้าที่การงานและการดำรงชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้คุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาจะต้องประกอบด้วย มีความซื่อสัตย์ สุจริต เสียสละ ถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบวินัยของหน่วยงาน มีความอดทนเป็นผู้ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูง ยุติธรรม มี น้ำใจ มีเหตุมีผลเป็นสัจธรรม สร้างสรรค์และรักษาสภาพแวดล้อมของหน่วยงาน และสังคม

รายงานการวิจัยของทบวงมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ พบว่า นายจ้างภาครัฐบาลต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ผู้ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์แก้ปัญหา
2. ผู้ที่มีความสามารถประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์
3. เข้าใจกฎหมายและระเบียบแบบแผน
4. มีความสามารถในการวิจัย
5. มีความรับผิดชอบสูง

ส่วนนายจ้างภาคเอกชน (2530 : 75) ต้องการบัณฑิตที่มีคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความสามารถในการประยุกต์ความรู้ให้เกิดประโยชน์
2. สามารถเรียนรู้งานเร็ว
3. รู้เรื่องการบริหาร
4. ขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ

กรมอาชีวศึกษา (2531 : 12 – 43) ได้ทำการสัมภาษณ์นายจ้างที่อาศัยอยู่ภายในเขตกรุงเทพฯ

เรื่องคนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ สรุปได้ว่า คุณสมบัติที่นายจ้างต้องการ คือ

1. คุณสมบัติด้านวิชาการ
2. คุณสมบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรม กล่าวคือ ต้องมีความอดทน มีวินัย มีความซื่อสัตย์ มีน้ำใจ มีเจตคติที่ดี มีบุคลิกภาพดี มีความเป็นผู้ใหญ่

นอกจากนี้ วิรัช กุมุทมาศ (2528 : 70 – 71) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบของความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน ในการพัฒนาอาชีพอุตสาหกรรมพบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาที่ภาคเอกชนต้องการประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

1. คุณค่าเฉพาะตัว
2. ทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ
3. ความสัมพันธ์กับผู้อื่น
4. ทักษะในการสื่อสาร
5. ลักษณะเกี่ยวกับงาน
6. สุขนิสัยและความปลอดภัยในการทำงาน
7. มีวุฒิภาวะ
8. ความผูกพันรับผิดชอบ

สรุปได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีพศึกษา ควรมีคุณลักษณะดังนี้ คือ

ประการแรก คุณลักษณะด้านวิชาการ ซึ่งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ตามหลักวิชาการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในงานอาชีพ เป็นผู้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมสม่ำเสมอ ติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์อยู่เสมอ มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ การติดต่อสื่อสาร การสั่งการ การตัดสินใจ สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ดี ตลอดจนมีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ

ประการที่สอง คุณลักษณะด้านวิชาชีพ เป็นคุณลักษณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีพศึกษาจะต้องมีความรู้ในสาขาวิชาชีพเป็นอย่างดี มีความคิดริเริ่มในการพัฒนางานอาชีพให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ทำงานได้ถูกต้องแม่นยำ สามารถปรับประสบการณ์ทางวิชาชีพให้เกิดประโยชน์ต่องาน และชีวิตประจำวัน มีความรู้ ความชำนาญในการใช้อุปกรณ์เครื่องใช้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ตลอดจนมีทักษะในการจัดระเบียบงาน และควบคุมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประการที่สาม คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีพศึกษาจะต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีความสุภาพอ่อนโยน สุขภาพจิตดี มีอารมณ์มั่นคง แต่งกายเหมาะสม เชื้อมั่นในตนเอง มีกิริยาท่าทางสง่าผ่าเผย มีสุขภาพแข็งแรง และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

ประการสุดท้าย คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีพศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต ถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นใหญ่ มีวินัย มีความยุติธรรม มีความอดทนอดกลั้น มีสัมมาคารวะ ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบสูง และประพฤติอยู่ในศีลธรรมอันดี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มังกร หริรักษ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับ ปวส. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านความผูกพัน ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ ทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยสถานประกอบการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ จำนวนทั้งสิ้น 286 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาและจัดลำดับที่มีต่อสถาบันผลิตแรงงานช่างก่อสร้าง ส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับดีมาก ได้แก่ ต้องการให้สถาบันเพิ่มระยะเวลาฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพิ่มการฝึกอบรมมารยาท ความประพฤติ เพิ่มการเผยแพร่ความรู้ และวิทยาการที่ทันสมัยแก่นักเรียนนักศึกษา ระดับการศึกษาของแรงงานช่างก่อสร้าง

ที่ผู้ประกอบการต้องการเรียงลำดับมากไปน้อย คือ ระดับ ปวช. ปวท. ปวส. และปริญญาตรี สำหรับความคิดเห็นด้านต่าง ๆ ที่มีแรงงานช่างก่อสร้างอยู่ในระดับมาก คือ ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความตรงต่อเวลา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และประสบการณ์ทางอาชีพ แรงงาน ช่างก่อสร้างส่วนใหญ่ที่มีปัญหาในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัญหาความรู้ ความสามารถ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนทางด้านงบประมาณ ประสิทธิภาพของวัสดุอุปกรณ์ จำนวนวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอ และปัญหาขวัญและกำลังใจในการทำงาน

มยุรี ชัยสวัสดิ์ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และสรุปคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา เป็น 4 ด้าน คือ

1. คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้สำเร็จการศึกษาควรมีความซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย
2. มีความยุติธรรม อดทน อดกลั้น ตรงต่อเวลา มีสัมมาคารวะ มีความรับผิดชอบสูง อยู่ในศีลธรรมอันดี
3. คุณลักษณะด้านวิชาการ ต้องมีความรู้ตามหลักวิชาการนำไปประยุกต์ใช้ในการ ปฏิบัติงานได้จริง แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเสมอ มีความรู้และทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศ
4. คุณลักษณะด้านวิชาชีพ มีความรู้และทักษะวิชาชีพในสายอาชีพของตนมากที่สุด รวมถึงการทำงานได้ถูกต้องรวดเร็วทำงานเป็นกะได้
5. คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพที่ใช้ในการประกอบอาชีพ มีบุคลิกภาพแสดงออกให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน

จิตรา มาตานุสรณ์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้สรุปคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ผู้ประกอบการต้องการมากด้านบุคลิกภาพส่วนตัว คือ มีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ความซื่อสัตย์สุจริต ด้านวิชาการ คือ มีความสามารถในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรได้อย่างถูกต้อง

อุมาพร สุขสุเมฆ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางชัน พบว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านทัศนคติต่องาน และองค์การ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความรู้และทักษะวิชาชีพ นอกจากนั้น เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางชัน ที่มีขนาดแตกต่างกัน คือ สถานประกอบการขนาดเล็ก สถานประกอบการขนาดกลาง และสถานประกอบการขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้าน

บุญเจือ ช่างต่อ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า สถานประกอบการทั้ง 3 กลุ่ม มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 4 ด้าน อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก คือ ลำดับที่ 1 คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ลำดับที่ 2 คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม ลำดับที่ 3 คุณลักษณะด้านวิชาชีพ และลำดับที่ 4 คุณลักษณะด้านวิชาการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม โดยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ประกอบธุรกิจโดยมีผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจปฏิบัติงานอยู่ โดยประชากร ได้แก่

1. ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจซื้อขายไป
2. ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจบริการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ประกอบธุรกิจโดยมีผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจปฏิบัติงานอยู่ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจซื้อขายไป จำนวน 50 คน
 2. ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจบริการ จำนวน 50 คน
- จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานประกอบการผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประเภท (Checklist) สอบถามผู้บริหารสถานประกอบการตามตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ลักษณะของธุรกิจ ขนาดของสถานประกอบการ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 54 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาเป็น 4 ด้าน

กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความต้องการระดับ มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
ความต้องการระดับ มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ความต้องการระดับ ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ความต้องการระดับ น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ความต้องการระดับ น้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ที่สถานประกอบการโดยทั่วไปต้องการศึกษารูปแบบและวิธีการเขียนแบบสอบถามจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม แบบประเมินค่า 5 ระดับ

2. นำผลการศึกษาจากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหาให้ครอบคลุมการศึกษา คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ตามคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และเสนอแนะเพิ่มเติม

4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพิสัย โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน คือ

- 4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพิร์ ลีมีไทย
- 4.2 รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์
- 4.3 ดร. ปรัชญนันท์ นิลสุข

5. นำแบบสอบถามไปหาค่า IOC รายข้อ ผู้วิจัยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่ามากกว่า 0.5 ได้ข้อคำถามทั้งหมด 54 ข้อ

6. นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปทดลองใช้

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 30 คน และนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้การทดสอบค่าที (t – test) แล้วคัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่า t อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้คำถามจำนวน 54 ข้อ คือ ด้านวิชาการ จำนวน 8 ข้อ ด้านวิชาชีพ จำนวน 16 ข้อ ด้านบุคลิกภาพ จำนวน 16 ข้อ ด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 14 ข้อ

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการคัดเลือกมาตรวจสอบหาคุณภาพของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรม SPSS Version 10.0 for Window หาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronback) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2538 : 200) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9473

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปเก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงครามด้วยตนเอง จำนวน 100 คน ระหว่างวันที่ 26 เมษายน 2545 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2545 ซึ่งได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 100

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้รับคืนแบบสอบถาม เรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตาราง และแปลผลโดยการบรรยาย

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม โดยใช้แบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละด้าน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ จำแนกตามตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีเชฟเฟ (Scheffe's test) และเปรียบเทียบตามตัวแปร ลักษณะของธุรกิจ และขนาดของสถานประกอบการ โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที่ t - test

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2544 : 65)

$$S = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร
(สำอาง งามวิธา. 2541 : 62)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าอำนาจจำแนก ของแบบสอบถามรายข้อ โดยใช้การทดสอบค่า t (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 215 –217)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
	$\bar{X}_H$, $\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง, คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2 , S_L^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง, คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	n_H , n_L	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง, จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

2.3 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)
โดยใช้สูตรครอนบาค (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
โดยใช้ t - test ในกรณี (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544 : 165)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ t – test
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2544 : 236)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F = ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F - distribution
 MS_b = ความแปรปรวน (Mean Square) ระหว่างกลุ่ม
 MS_w = ความแปรปรวน (Mean Square) ภายในกลุ่ม

กรณีที่ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบพหุคูณ เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 248)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของงานวิจัย เรื่องคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการวิเคราะห์ผลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับชั้นความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean squares)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ลักษณะของธุรกิจ และขนาดของสถานประกอบการ ในกรณีพบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ลักษณะของธุรกิจ และขนาดของสถานประกอบการ

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. อายุ		
1.1 ต่ำกว่า 40 ปี	52	52
1.2 ระหว่าง 40 ปี - 50 ปี	33	33
1.3 มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	15	15
2. ระดับการศึกษา		
2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	40	40
2.2 ปริญญาตรี	46	46
2.3 สูงกว่าปริญญาตรี	14	14
3. ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร		
3.1 ต่ำกว่า 5 ปี	20	20
3.2 5-10 ปี	35	35
3.3 10 ปีขึ้นไป	45	45
4. ลักษณะของธุรกิจ		
4.1 ธุรกิจซื้อมาขายไป	50	50
4.2 ธุรกิจบริการ	50	50
5. ขนาดของสถานประกอบการ		
5.1 ขนาดย่อม	75	75
5.2 ขนาดกลาง	25	25
รวม	100	100

จากตาราง 1 แสดงว่า ผู้บริหารสถานประกอบการตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 100 คน ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร 10 ปีขึ้นไป มีลักษณะของธุรกิจซื้อขายไป และลักษณะของธุรกิจบริการ ส่วนใหญ่จะเป็นสถานประกอบการขนาดย่อม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ โดยรวมและรายด้าน ดังแสดงในตาราง 2 ถึงตาราง 6

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมและรายด้าน

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	$\bar{X}$	S	ระดับ ความต้องการ
ด้านคุณลักษณะด้านวิชาการ	3.6175	0.6706	มาก
ด้านคุณลักษณะด้านวิชาชีพ	3.8094	0.7125	มาก
ด้านคุณลักษณะบุคลิกภาพ	3.8587	0.6824	มาก
ด้านคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม	3.7957	0.7101	มาก
รวม	3.7703	0.6022	มาก

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	$\bar{X}$	S	ระดับ ความต้องการ
คุณลักษณะด้านวิชาการ			
1. สามารถนำความรู้ที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	3.7300	1.1179	มาก
2. พูด ฟัง และเขียนภาษาไทยได้ชัดเจนคล่องแคล่ว	3.8100	0.9816	มาก
3. พูด ฟัง และเขียนภาษาอังกฤษได้ชัดเจนคล่องแคล่ว	3.3700	0.8122	ปานกลาง
4. ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาการด้านบริหารธุรกิจอยู่เสมอ	3.4600	0.8339	ปานกลาง
5. จัดตารางในการทำงานเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น	3.7000	0.8469	มาก
6. มีสมุดจดบันทึกส่วนตัวในการปฏิบัติงาน	3.4600	0.9579	ปานกลาง
7. ใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานได้ทุกระบบ	3.7900	0.9566	มาก
8. สนใจศึกษาความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์จากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ และอินเทอร์เน็ต	3.6200	1.0423	มาก
รวม	3.6175	0.6706	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านวิชาการ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการในระดับปานกลางคือ ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาการด้านบริหารธุรกิจอยู่เสมอ มีสมุดบันทึกส่วนตัวในการปฏิบัติงาน และพูด ฟัง และเขียนภาษาอังกฤษได้ ชัดเจน คล่องแคล่ว

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านวิชาชีพโดยรวมและรายข้อ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	$\bar{X}$	S	ระดับ ความต้องการ
คุณลักษณะด้านวิชาชีพ			
1. ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง	3.9300	1.0941	มาก
2. จัดเก็บเอกสารทางการบัญชีอย่างเป็นหมวดหมู่ง่ายต่อการใช้งานและการตรวจสอบ	3.800	1.0050	มาก
3. จัดเก็บเอกสารของสถานประกอบการนอกเหนือจากเอกสารทางการบัญชีได้เป็นหมวดหมู่ ง่ายต่อการใช้งานและการตรวจสอบ	3.7400	0.9911	มาก
4. มีความชำนาญในการใช้เครื่องใช้สำนักงานที่จำเป็นในสาขาอาชีพ	3.9100	0.9545	มาก
5. มีความรู้พื้นฐานที่ได้มาตรฐานตามสาขาวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา	3.8600	0.8992	มาก
6. ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังรอบคอบ	4.2600	3.0637	มาก
7. มีทักษะในการจัดระบบงานและควบคุมงานอย่างมีประสิทธิภาพ	3.7900	0.9775	มาก
8. มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน	3.7800	1.0596	มาก
9. มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	3.8300	1.0255	มาก
10. รู้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทางวิชาชีพของตน	3.8400	0.7749	มาก
11. มีความละเอียดรอบคอบในการทำงานโดยเฉพาะเกี่ยวกับหลักฐานการเงิน	4.1100	1.1361	มาก
12. มีความรู้ความสามารถในการบำรุงรักษาเครื่องมือเครื่องใช้สำนักงาน ให้คงสภาพใช้งานได้อยู่เสมอ	3.6300	0.9063	มาก
13. มีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาในสาขาวิชาชีพที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่	3.7700	0.9625	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	$\bar{X}$	S	ระดับ ความต้องการ
14. มีความรู้ในการพูด ฟัง และเขียนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น	3.0000	1.2949	ปานกลาง
15. สนใจศึกษาบริการใหม่ ๆ ของสถานประกอบการ	3.7400	0.9808	มาก
16. พัฒนาเทคนิควิธีการให้บริการลูกค้าอยู่เสมอ	3.9600	1.0042	มาก
รวม	3.8094	0.7125	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านวิชาชีพ โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการในระดับปานกลางคือ มีความรู้ในการพูด ฟัง และเขียนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านบุคลิกภาพโดยรวมและรายชื่อ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	$\bar{X}$	S	ระดับ ความต้องการ
คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ			
1. มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน	3.8000	0.9744	มาก
2. การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ	3.9200	0.8000	มาก
3. มีมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อกับผู้อื่น	4.0600	1.0330	มาก
4. ใช้กิริยาจาที่เหมาะสม	3.8800	1.1217	มาก
5. มีความกล้าตัดสินใจในเรื่องที่ตนเองรับผิดชอบ	3.9000	1.0299	มาก
6. สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ถูกต้อง	3.7600	1.0552	มาก
7. สุภาพเรียบร้อย	3.8700	1.0016	มาก
8. ยอมรับฟังคำแนะนำและความคิดเห็นของผู้อื่น	3.8300	0.8768	มาก
9. มีความกระตือรือร้นในการทำงานตลอดเวลา	3.9000	0.9898	มาก
10. มีความเชื่อมั่นในตนเองในงานที่ได้รับมอบหมาย	3.9500	0.9361	มาก
11. มีความเอื้ออาทรเปิดเผยจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน	3.8300	0.9540	มาก
12. มีอารมณ์แจ่มใสร่าเริง	3.8800	0.9021	มาก
13. เอาใจใส่การแต่งกายให้ดูดีอยู่เสมอ	3.9000	0.8587	มาก
14. สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี	3.8900	0.9200	มาก
15. มีความสุข และควบคุมอารมณ์ตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี	3.8300	0.9750	มาก
16. แสดงความเต็มใจหากต้องมาปฏิบัติงานในวันหยุด	3.5400	1.0485	มาก
รวม	3.8587	0.6824	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและรายข้อ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	$\bar{X}$	S	ระดับ ความต้องการ
คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม			
1. มีความซื่อสัตย์สุจริต	4.0000	1.1892	มาก
2. ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี	3.9000	0.9374	มาก
3. จงรักภักดีต่อสถานประกอบการ	4.0000	0.9640	มาก
4. มาถึงที่ทำงานก่อนเวลา	3.5900	1.0060	มาก
5. ทำงานที่รับผิดชอบเสร็จทันเวลา	3.9300	1.0275	มาก
6. ทำงานที่เร่งด่วนกลับไปทำที่บ้าน	3.0500	1.1753	ปานกลาง
7. รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทันทีเมื่อตนเองปฏิบัติ งานผิดพลาด	3.8700	1.0411	มาก
8. ไม่ทำผิดระเบียบเหมือนเพื่อนร่วมงานแม้จะเป็น เรื่องเล็กน้อย	3.6500	0.8333	มาก
9. แจ้งผู้บังคับบัญชาเมื่อพบสิ่งผิดปกติในการปฏิบัติงาน ของเพื่อนร่วมงาน	3.7400	0.9494	มาก
10. ร่วมกิจกรรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น	3.6700	0.9217	มาก
11. ยึดกฎระเบียบในการปฏิบัติงานของ สถานประกอบการอย่างเคร่งครัด	3.7700	0.9729	มาก
12. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน	4.0400	0.9736	มาก
13. สามารถรักษาความลับของหน่วยงานได้เป็นอย่างดี	4.0000	1.0731	มาก
14. ใช้อำนาจของสถานประกอบการอย่างประหยัด	3.9300	0.9455	มาก
รวม	3.7957	0.7101	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการในระดับปานกลาง คือ ทำงานที่เร่งด่วนกลับไปทำที่บ้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัด
สมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ลักษณะของ
ธุรกิจ และขนาดของสถานประกอบการ ปรากฏผลดังตาราง 7 ถึงตาราง 13

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ

คุณลักษณะของ ผู้สำเร็จการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.867	1.434	3.338*
	ภายในกลุ่ม	97	41.658	0.429	
	รวม	99	44.526		
2. ด้านวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	2.833	1.417	2.898
	ภายในกลุ่ม	97	47.420	0.489	
	รวม	99	50.253		
3. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.284	2.142	4.968**
	ภายในกลุ่ม	97	41.823	0.431	
	รวม	99	46.106		
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.643	1.821	3.818*
	ภายในกลุ่ม	97	46.276	0.477	
	รวม	99	49.919		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.240	1.620	4.812**
	ภายในกลุ่ม	97	32.657	0.337	
	รวม	99	35.897		

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงครามที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการด้านวิชาการ และด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความต้องการด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านวิชาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่า ค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่มีความแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test) ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และโดยรวม เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ โดยจำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$			
	ด้านวิชาการ	ต่ำกว่า 40 ปี	ระหว่าง 40 ปี - 50 ปี	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป
		3.5962	3.4773	4.0000
ต่ำกว่า 40 ปี	3.5962	-	0.1189	0.4038
ระหว่าง 40 ปี - 50 ปี	3.4773		-	0.5227*
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	4.0000			-
	$\bar{X}$			
	ด้านบุคลิกภาพ	ต่ำกว่า 40 ปี	ระหว่าง 40 ปี - 50 ปี	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป
		3.9231	3.5985	4.2083
ต่ำกว่า 40 ปี	3.9231	-	0.3246	0.2853
ระหว่าง 40 ปี - 50 ปี	3.5985		-	0.6098*
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	4.2083			-
	$\bar{X}$			
	ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ต่ำกว่า 40 ปี	ระหว่าง 40 ปี - 50 ปี	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป
	จริยธรรม	3.9231	3.5985	4.2083
ต่ำกว่า 40 ปี	3.8077	-	0.2103	0.3828
ระหว่าง 40 ปี - 50 ปี	3.5974		-	0.5931*
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	4.1905			-
	$\bar{X}$			
	โดยรวม	ต่ำกว่า 40 ปี	ระหว่าง 40 ปี - 50 ปี	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป
		3.7996	3.5660	4.1185
ต่ำกว่า 40 ปี	3.7996	-	0.2336	0.3189
ระหว่าง 40 ปี - 50 ปี	3.5660		-	0.5524*
มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	4.1185			-

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมมากกว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่อายุระหว่าง 40 ปี – 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ มากกว่าผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 ปี – 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 9 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณลักษณะของ ผู้สำเร็จการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	4.502	2.251	5.455**
	ภายในกลุ่ม	97	40.024	0.413	
	รวม	99	44.526		
2. ด้านวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	8.092	4.046	9.308**
	ภายในกลุ่ม	97	42.161	0.435	
	รวม	99	50.253		
3. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	5.780	2.890	6.951**
	ภายในกลุ่ม	97	40.326	0.416	
	รวม	99	46.106		
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.247	0.624	1.243
	ภายในกลุ่ม	97	48.671	0.502	
	รวม	99	49.919		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	4.397	2.199	6.771**
	ภายในกลุ่ม	97	31.500	0.325	
	รวม	99	35.897		

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการด้านวิชาการ ความต้องการด้านวิชาชีพ ความต้องการด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เพื่อให้ทราบว่า ค่าเฉลี่ยคู่ใดบ้างที่มีความแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test) ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และโดยรวม เป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเซฟเฟ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$ ด้านวิชาการ	ต่ำกว่า ปริญญาดรี 3.4094	ปริญญาดรี 3.6653	สูงกว่าปริญญาดรี 4.0536
ต่ำกว่าปริญญาดรี	3.4094	-	0.2564	0.6442**
ปริญญาดรี	3.6658		-	0.3878
สูงกว่าปริญญาดรี	4.0536			-
	$\bar{X}$ ด้านวิชาชีพ	ต่ำกว่า ปริญญาดรี 3.5453	ปริญญาดรี 3.8533	สูงกว่าปริญญาดรี 4.4196
ต่ำกว่าปริญญาดรี	3.5453	-	-0.3079	0.8743**
ปริญญาดรี	3.8533		-	0.5664*
สูงกว่าปริญญาดรี	4.4196			-
	$\bar{X}$ ด้านบุคลิกภาพ	ต่ำกว่า ปริญญาดรี 3.6047	ปริญญาดรี 3.9416	สูงกว่าปริญญาดรี 4.3125
ต่ำกว่าปริญญาดรี	3.6047	-	0.3369	0.7078**
ปริญญาดรี	3.9416		-	0.3709*
สูงกว่าปริญญาดรี	4.3125			-
	$\bar{X}$ โดยรวม	ต่ำกว่า ปริญญาดรี 3.5555	ปริญญาดรี 3.8318	สูงกว่าปริญญาดรี 4.1824
ต่ำกว่าปริญญาดรี	3.5555	-	-0.2763	0.6269**
ปริญญาดรี	3.8318		-	0.3506
สูงกว่าปริญญาดรี	4.1824			-

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชา บริหารธุรกิจ โดยรวมและด้านวิชาการมากกว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาด้านวิชาชีพและด้านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านวิชาชีพและด้านบุคลิกภาพมากกว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มี ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร

คุณลักษณะของ ผู้สำเร็จการศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.415	0.207	0.456
	ภายในกลุ่ม	97	44.111	0.455	
	รวม	99	44.526		
2. ด้านวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.367	0.184	0.357
	ภายในกลุ่ม	97	49.885	0.514	
	รวม	99	50.253		
3. ด้านบุคลิกภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.945	0.473	1.015
	ภายในกลุ่ม	97	45.161	0.466	
	รวม	99	46.106		
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.399	0.199	0.390
	ภายในกลุ่ม	97	49.520	0.511	
	รวม	99	49.919		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.391	0.195	0.533
	ภายในกลุ่ม	97	35.507	0.366	
	รวม	99	35.897		

จากตาราง 11 แสดงว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน จำแนกตามลักษณะของธุรกิจ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	ธุรกิจซื้อขายไป		ธุรกิจบริการ		t
	(N = 50)		(N = 50)		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ด้านวิชาการ	3.3900	0.7326	3.8450	0.5160	-3.590**
2. ด้านวิชาชีพ	3.6213	0.7834	3.9975	0.5828	-2.725**
3. ด้านบุคลิกภาพ	3.6463	0.7299	4.0713	0.5621	-3.262**
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	3.5929	0.7776	3.9986	0.5746	-2.967**
รวม	3.5626	0.6608	3.9781	0.4559	-3.660**

จากตาราง 12 แสดงว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีลักษณะของธุรกิจต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจบริการ มีความต้องการในทุกด้านสูงกว่าผู้บริหารสถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจซื้อขายไป

ตาราง 13 การเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน จำแนกตามขนาดของสถานประกอบการ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา	สถานประกอบการ ขนาดย่อม		สถานประกอบการ ขนาดกลาง		t
	(N = 75)		(N = 25)		
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	
1. ด้านวิชาการ	3.6083	0.6751	3.6450	0.6699	-0.236
2. ด้านวิชาชีพ	3.6800	0.6880	4.1975	0.6522	-3.298
3. ด้านบุคลิกภาพ	3.7975	0.6876	4.0425	0.6454	-1.566
4. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	3.7810	0.7140	3.8400	0.7108	-0.358
รวม	3.7167	0.6142	3.9312	0.5447	-1.554

จากตาราง 13 แสดงว่า ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมและผู้บริหารสถานประกอบการขนาดกลาง มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวม และทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดหมายสำคัญเพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยการเปรียบเทียบจาก อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ลักษณะของธุรกิจ และขนาดของสถานประกอบการ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักศึกษามีคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตรงตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ

ความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้าน

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ลักษณะของธุรกิจ และขนาดของสถานประกอบการ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ ดังนี้

เพื่อให้ผู้บริหาร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดหลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะได้นำไปปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักศึกษามีคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาตรงตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ประกอบธุรกิจโดยมีผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจปฏิบัติงานอยู่โดยประชากร ได้แก่

1. ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจซื้อขายไป
2. ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจบริการ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ประกอบธุรกิจโดยมีผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจปฏิบัติงานอยู่ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจซื้อขายไป จำนวน 50 คน
 2. ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจบริการ จำนวน 50 คน
- จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน

สมมุติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีลักษณะธุรกิจต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
5. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีขนาดของสถานประกอบการต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จากผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ประกอบธุรกิจโดยมีผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจปฏิบัติงานอยู่ ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจซื้อขายไป จำนวน 50 คน และผู้บริหารสถานประกอบการ ที่ประกอบธุรกิจบริการ จำนวน 50 คน รวมทั้งหมด จำนวน 100 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้บริหารสถานประกอบการผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามประเภทเลือกตอบ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัด

สมุทรสงคราม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 54 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9473

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS Version 10.0 for Windows และใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. คำนวณหาค่าร้อยละสถานภาพของผู้บริหารสถานประกอบการผู้ตอบแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) คือ หาระดับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ลักษณะของธุรกิจ และขนาดของสถานประกอบการ โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมจริยธรรม

3. ใช้ค่าสถิติพื้นฐานค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าที (t - test Independent) ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม และใช้ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) ในการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยมากกว่า 2 กลุ่ม ถ้าในกรณีพบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทดสอบเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s test) ดังนี้

เปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมและแยกเป็นรายด้าน จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ลักษณะของธุรกิจ และขนาดของสถานประกอบการ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพของผู้บริหารสถานประกอบการผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 100 คน ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี (ร้อยละ 52) ในด้านระดับการศึกษาส่วนใหญ่จะมีการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 46) ในด้านประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ส่วนใหญ่จะมีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร 10 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 45) ในด้านลักษณะของธุรกิจจะมีลักษณะของธุรกิจซื้อขายไป (ร้อยละ 50) และลักษณะของธุรกิจบริการ (ร้อยละ 50) ในด้านขนาดของสถานประกอบการส่วนใหญ่จะเป็นสถานประกอบการขนาดย่อม (ร้อยละ 75)

2. ผลการศึกษาระดับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม

- 2.1 ด้านวิชาการ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการในระดับปานกลางคือ ติดตามข่าว

ความเคลื่อนไหวทางวิชาการด้านบริหารธุรกิจอยู่เสมอ มีสมุดบันทึกส่วนตัวในการปฏิบัติงาน และพูด ฟัง และเขียนภาษาอังกฤษได้ชัดเจน คล่องแคล่ว

2.2 ด้านวิชาชีพ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการในระดับปานกลาง คือ มีความรู้ในการพูด ฟัง และเขียนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น

2.3 ด้านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการในระดับปานกลาง คือ นิสัยงานที่เร่งด่วนกลับไปทำที่บ้าน

2.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการในระดับปานกลาง คือ นิสัยงานที่เร่งด่วนกลับไปทำที่บ้าน

3. การเปรียบเทียบ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม

3.1 ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการด้านวิชาการ และด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความต้องการด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านวิชาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการพิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แล้ว พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมมากกว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 ปี - 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ มากกว่าผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 ปี - 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการด้านวิชาการ ความต้องการด้านวิชาชีพ ความต้องการด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการพิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แล้ว พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและด้านวิชาการมากกว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาด้านต่ำกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านวิชาชีพและด้านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้บริหาร

สถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านวิชาชีพและด้านบุคลิกภาพ มากกว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ

3.3 ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีลักษณะของธุรกิจต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจบริการ มีความต้องการในทุกด้านสูงกว่าผู้บริหารสถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจซื้อขายไป

3.5 ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมและผู้บริหารสถานประกอบการขนาดกลาง มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ผลจากการศึกษาค้นคว้า คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม

1.1 ด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายข้อ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการในระดับปานกลาง คือ ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาการด้านบริหารธุรกิจอยู่เสมอ มีสมุดบันทึกส่วนตัวในการปฏิบัติงาน และพูด ฟัง และเขียนภาษาอังกฤษได้ชัดเจน คล่องแคล่ว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน มีการแข่งขันกันสูง ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจส่วนใหญ่จึงต้องการพนักงานผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเข้ามาปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนเอง เพื่อให้การทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามกำหนดเวลา และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับแรก คือ พูด ฟัง และเขียนภาษาไทยได้ชัดเจนคล่องแคล่ว เนื่องจากการประกอบธุรกิจจะต้องมีการติดต่อสื่อสารกัน ฉะนั้น การติดต่อสื่อสารนับว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก โดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารและการจัดการ การที่พนักงานขององค์กรต้องการให้ฝ่ายบริหารได้รับรู้ถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองว่าเป็นอย่างไร มีความต้องการอย่างไร ก็จะต้องใช้การพูดคุยกัน ดังนั้น สถานประกอบการจึงต้องการพนักงานที่สามารถสื่อสารกันเข้าใจในทุกเรื่อง และความต้องการในอันดับสุดท้าย คือ พูด ฟัง และเขียนภาษาอังกฤษได้ชัดเจนคล่องแคล่ว อาจเนื่องมาจากการประกอบธุรกิจของธุรกิจซื้อขายไป และธุรกิจบริการ เป็นธุรกิจขนาดย่อมและธุรกิจขนาดกลาง จึงไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษมาก

1.2 ด้านวิชาชีพ ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายข้อ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการในระดับปานกลาง คือ มีความรู้ในการพูด ฟัง และเขียนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานประกอบการต้องการพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถ โดยเฉพาะความรู้ ความสามารถในวิชาชีพของตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มยุรี ชัยสวัสดิ์. (2538 : 160) ที่ศึกษาคุณลักษณะด้านวิชาชีพของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเป็นที่ยอมรับของเจ้าของและผู้จัดการสถานประกอบการในระดับมาก เช่นเดียวกับการประเมินหลักสูตรของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. (2529 : 131 – 135) ซึ่งเห็นว่าผู้ประกอบการต้องการให้พนักงานมีความรู้ในสาขาวิชาชีพของตนเองในระดับมาก ในด้านความรู้ความสามารถทั่วไปในวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาจะต้องรู้หลักกว้าง ๆ ในการทำงานในอาชีพของตนเอง ให้สอดคล้องกับตำแหน่งงานในสถานประกอบการ สำหรับในด้านความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานสำนักงาน ผู้ประกอบธุรกิจทุกประเภท มีความต้องการพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานสำนักงาน บุคคลที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้นั้น ต้องมีความรู้ และความสามารถในงานที่ตนปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์พร สุวรรณประทีป (2536 : 231) เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการขององค์กรธุรกิจ พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา ต้องได้รับการฝึกฝนทั้งทางวิชาชีพ และประสบการณ์อย่างเพียงพอ ต้องมีคุณลักษณะที่เป็นนักวิชาการ และนักปฏิบัติการในองค์กรธุรกิจ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ถือได้ว่าเป็นกำลังคนระดับกลางของประเทศในการนำความรู้ ความสามารถ ไปพัฒนาอาชีพ จนสามารถแข่งขันในการประกอบธุรกิจได้ การอาชีวศึกษาจึงมุ่งผลิตบุคลากรสู่งานอาชีพ ดังที่ กอลลิงตัน (Gallington, 1978 : 22) ได้ให้ความหมายของ การอาชีวศึกษาว่า เป็นการศึกษาเพื่อเตรียมประสบการณ์ในการทำงานให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะ ตามสาขาวิชาชีพของตน หลักการอาชีวศึกษาอยู่ที่การปฏิบัติได้จริง มิใช่แต่ความรู้ทางทฤษฎีเพียงอย่างเดียว เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อันดับแรก คือ ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังรอบคอบ เนื่องจาก การทำงานในปัจจุบันไม่ว่าจะตำแหน่งใด จะต้องมีความระมัดระวังรอบคอบ ไม่งานนั้นเกิดความผิดพลาดหรือเสียหาย ถ้างานนั้นเกิดความเสียหายนั้นย่อมหมายถึง สถานประกอบการจะเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น และความต้องการในอันดับสุดท้าย คือ มีความรู้ในการพูด ฟัง และเขียนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น อาจเนื่องจากการประกอบธุรกิจ ขี่มาขายไปและธุรกิจบริการ เป็นธุรกิจขนาดย่อม และธุรกิจขนาดกลาง การติดต่อกับลูกค้าส่วนใหญ่เป็นคนไทย ภาษาต่างประเทศจึงไม่ค่อยมีความจำเป็นมากนัก

1.3 ด้านบุคลิกภาพ ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายข้อ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารงานของผู้บริหารสถานประกอบการ โดยการควบคุมดูแลให้พนักงานปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายขององค์กรธุรกิจ คือ ให้ได้กำไรสูงสุดจากการดำเนินงาน การประกอบธุรกิจขี่มาขายไป และธุรกิจบริการ จะต้องสร้างความประทับใจในการให้บริการแก่ลูกค้า เพื่อให้ลูกค้ากลับมาใช้บริการอีก ซึ่งผู้ประกอบการเห็นว่าความสำเร็จของธุรกิจส่วนหนึ่งเกิดจากพนักงานมีบุคลิกภาพที่ดี โดยมีความรับผิดชอบในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย ผู้ประกอบธุรกิจส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

บัญญัติ กุศลสถาพร และคนอื่น ๆ (2532 : 38) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการคุณลักษณะของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจ 43 คน ใน 3 จังหวัด คือ ระยอง ชลบุรี และฉะเชิงเทรา พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจทุกคนให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับมาก เนื่องจากคุณลักษณะดังกล่าวเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกทั้งทางกิริยา ท่าทาง และจิตใจ เป็นที่นิยมแก่ผู้พบเห็น เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อันดับแรก คือ มีมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อกับผู้อื่น เนื่องจากการประกอบธุรกิจซื้อขายไป และธุรกิจบริการ พนักงานจะต้องมีความสามารถในการติดต่อประสานงานกับผู้อื่น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ด้วยการประสานความร่วมมือทุกฝ่ายในองค์กร ให้งานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ซึ่งผู้ประกอบการเห็นว่า ความสำเร็จของธุรกิจส่วนหนึ่งเกิดจากความสามารถในการติดต่อประสานงานกับผู้ร่วมงานอื่น ๆ การประสานงานนับเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินธุรกิจ ธุรกิจจะประสบความสำเร็จได้ ขึ้นอยู่กับการประสานงานเป็นสำคัญ นอกจากนั้นแล้ว การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีก็จะสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดีด้วย และความต้องการในอันดับสุดท้าย คือ แสดงความเต็มใจหากต้องมาปฏิบัติงานในวันหยุด อาจเนื่องมาจาก สถานประกอบการมีงานเร่งด่วนที่จะต้องทำให้เสร็จให้ทันภายในกำหนดเวลา จึงให้พนักงานมาทำงานในวันหยุด และผู้บริหารสถานประกอบการอาจจะจ่ายค่าตอบแทนให้เป็น 2 เท่า

1.4 ด้านคุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมและรายข้อ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อที่ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการในระดับปานกลาง คือ นวัตกรรมที่แรงด่วนกลับไปทำที่บ้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานประกอบการต้องการพนักงานที่มีความซื่อสัตย์ เป็นคนดี และมีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนั้นแล้วจะต้องเป็นคนที่ดีดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีจิตใจที่ดีงาม มีคุณธรรมจริยธรรม และมีพฤติกรรมที่แสดงออกในทางที่ดี เช่น มีวินัย มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูล มีเหตุผล รู้หน้าที่ ซื่อสัตย์ พากเพียร ขยัน ประหยัด เคารพความคิดเห็นและสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละ รักษาสิ่งแวดล้อม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อันดับแรก คือ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานประกอบการเมื่อประกอบธุรกิจก็ต้องการบริหารงานให้ได้กำไรสูงสุด ในการปฏิบัติงานใด ๆ ก็ตามหากผู้ปฏิบัติงานหรือพนักงานขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายย่อมก่อให้เกิดความเสียหายแก่งาน และหน่วยงาน ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงาน ผู้บริหารสถานประกอบการจึงต้องการพนักงานที่มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญญัติ กุศลสถาพร และเพื่อน ๆ. (2532 : 88) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการคุณลักษณะของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก พบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจทุกคนให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะพิเศษของพนักงานที่มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มังกร หริวัณ. (2536 : 90) ที่พบว่า สถานประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีความต้องการผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ลำดับแรก คือ ด้านความรับผิดชอบ และความต้องการอันดับสุดท้าย คือ นวัตกรรมที่แรงด่วนกลับไปทำที่บ้าน อาจเนื่องจาก การทำงานบางอย่างผู้บริหารสถานประกอบการต้องการให้รักษาเป็นความลับ ซึ่งไม่ต้องการ

ให้นำเอกสารกลับไปทำที่บ้าน นอกจากนั้นแล้ว การนำเอกสารต่าง ๆ ออกจากหน่วยงานหรือสถานประกอบการ เอกสารเหล่านั้นอาจเกิดการสูญหายได้

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม โดยจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ลักษณะของธุรกิจ และขนาดของสถานประกอบการ ตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ปรากฏดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการด้านวิชาการ และด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความต้องการด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านวิชาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพิจารณาการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมมากกว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 ปี - 50 ปี ส่วนด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา มากกว่าผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 ปี - 50 ปี ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม และโดยรวมมากกว่าผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุระหว่าง 40 ปี - 50 ปี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุมากกว่าย่อมมีความคิดในการมองการไกลว่าในการดำเนินธุรกิจ พนักงานหรือผู้ปฏิบัติงานควรมีคุณลักษณะอย่างไร ที่จะช่วยให้ธุรกิจเจริญก้าวหน้า จากการอธิบายของ Risser (อนงค์ เอื้อวัฒนา. 2542 : 91 อ้างอิงจาก Risser, 1998 : 82) พบว่าอายุเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการคิดคนต่างวัยย่อมมีความคิดที่ต่างกัน บุคคลจะใช้เหตุผลในการคิดและการกระทำ และเมื่ออายุเปลี่ยนไปความคาดหวังและความพึงพอใจย่อมเปลี่ยนไปด้วย

2.2 ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการด้านวิชาการ ความต้องการด้านวิชาชีพ และความต้องการด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพิจารณาการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่แล้ว พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและด้านวิชาการมากกว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนด้านวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพมากกว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพ และโดยรวมมากกว่าผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี ได้รับการอบรมสั่งสอน

ได้รับประสบการณ์ในสถาบันการศึกษามากกว่าผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จึงทำให้ได้รับการพัฒนาความรู้ ความคิด จึงมีมุมมองที่กว้างไกล ในการคัดเลือกพนักงานที่มีคุณลักษณะตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ มีวิธีการสรรหาพนักงานให้ตรงกับตำแหน่งงาน นอกจากนั้นแล้วยังมีแนวคิดในการพัฒนาพนักงานให้เติบโตก้าวหน้าในองค์กร โดยใช้วิธีการฝึกอบรมเพื่อให้พนักงานมีความรู้เพิ่มมากขึ้น (ดนัย เทียนพุฒ. 2542 : 49)

2.3 ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารสถานประกอบการที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร จะทราบดีว่า คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องมีเป็นพื้นฐานในตัวของผู้พนักงานทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อินทรา วัฒนนิมานนท์ (2535 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาความพึงพอใจในของผู้ประกอบการในจังหวัดชลบุรีต่อคุณสมบัติของลูกจ้างที่สำเร็จอาชีวศึกษา ประเภทช่างอุตสาหกรรมถึง 8 ด้าน ซึ่งก็พบว่าความพึงพอใจในคุณสมบัติด้านต่าง ๆ ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะต่าง ๆ สำหรับผู้สำเร็จอาชีวศึกษา ไม่ว่าจะเป็นด้านใดก็ควรมีความสำคัญที่เท่าเทียมกัน เพราะคุณลักษณะเป็นพฤติกรรมของมนุษย์ มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการบริหาร เป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดความสำเร็จขององค์กรหรือสถานประกอบการ (ไพฑูรย์ เจริญพันธ์วงศ์. 2540 : 8)

2.4 ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีลักษณะของธุรกิจต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บริหารสถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจบริการ มีความต้องการในทุกด้านสูงกว่าผู้บริหารสถานประกอบการที่ประกอบธุรกิจซื้อขายไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะธุรกิจบริการ เป็นธุรกิจซึ่งอาศัยความสามารถและความชำนาญในการให้บริการ จึงต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพของตนเอง และจะต้องเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดีสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า นอกจากนั้นแล้วจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรมด้วย การมีคุณธรรมจริยธรรมในธุรกิจบริการ หมายถึง การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเชื่อมั่นในตนเอง การประหยัด ความสนใจใฝ่รู้ ละเว้นสิ่งเสพติด ความสามัคคี ความกตัญญูกตเวที มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การพึ่งตนเอง ความอดกลั้น (รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล. 2545 : 21)

2.5 ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีขนาดของธุรกิจต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา โดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเพราะว่าไม่ว่าจะเป็นสถานประกอบการขนาดย่อม หรือสถานประกอบการขนาดกลาง มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่แตกต่างกัน สถานประกอบการทุกขนาดต้องการพนักงานที่มีความรู้ ความสามารถปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า ผู้บริหารสถานประกอบการ มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการด้านวิชาการ ความต้องการด้านวิชาชีพ ความต้องการด้านบุคลิกภาพ และความต้องการด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยขอเสนอว่า การจัดการศึกษา ควรจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระต่าง ๆ ดังกล่าวอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา การจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิต โดยการบูรณาการ คุณธรรมจริยธรรม ในการเรียนการสอนให้ได้ คุณลักษณะผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่พึงประสงค์ เพื่อให้ได้กำลังคนด้านอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน เข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยแยกออกเป็นสาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการขายและการตลาด สาขาวิชาการเลขานุการ และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ

2.2 ศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการจังหวัดอื่น

2.3 ศึกษาความคิดเห็นของสถานประกอบการ ที่มีต่อการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กิริติ บุญเจือ. (2519). *จริยศาสตร์สำหรับผู้เริ่มเรียน*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2530). สำนักงาน. *รายงานการวิจัยเรื่องรูปแบบของการอาชีวศึกษา*. สาขาอาชีวอุตสาหกรรม.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2544). *แนวทางการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ*. วารสารสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษานับที่ 19 (พฤษภาคม-สิงหาคม) : 5.
- จิระ หงส์ลดารมภ์. (2531-2532). *การศึกษา : ยุทธวิธีการพัฒนาศักยภาพมนุษย์เพื่อการพัฒนาประเทศ*. วารสารการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 1, 2 (ตุลาคม-มกราคม) : 118.
- จิตรา มาตานสุรณ. (2536). *การศึกษาความต้องการใช้ผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในตลาดแรงงานกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2544). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เจริญผล.
- ดนัย เทียนพุ่ม. (2542). *การจัดการทรัพยากรบุคคลภารกิจที่ทำหาย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ONG.
- ทิมมพร สุวรรณประทีป. (2536). *ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการขององค์กรธุรกิจ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา.
- นิภาวรรณ วิโรทัยสกุล. (2539). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูธุรกิจ ตามทัศนะของนักศึกษาสายวิชาบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. อัดสำเนา.
- บัญญัติ กุลสถาพร และคนอื่น ๆ . (2532). *ความต้องการคุณลักษณะของแรงงานอุตสาหกรรม ในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก*. ฉะเชิงเทรา : สำนักงานศึกษาธิการ เขตการศึกษา 12.
- บุญเจือ ช่างต่อ. (2540). *คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา*. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (บริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. อัดสำเนา.
- บุญเทียม เจริญยิ่ง. (2535). *ยุทธศาสตร์เชิงรุกของกรมอาชีวศึกษาในแผน 7*. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- บุศรินทร์ ปัทมคม. (2527). *แนวนโยบายอาชีวศึกษากับภาวะการณ์ของประเทศไทย*. ศูนย์การศึกษา, กรกฎาคม - กันยายน.
- ประภาพร ระย้าเพชร. (2540). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของแรงงานประเภทวิชาพาณิชยกรรมตามความต้องการของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐบาลในจังหวัดมุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม. อัดสำเนา.
- พงศ์ หรดาลดี. (2531). *เอกสารประกอบการสอน*. กรุงเทพฯ : สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์.

- ไพฑูรย์ สินสารัตน์. (2533). *ปรัชญาการศึกษาและปรัชญาการศึกษาของไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- มยุรี ชัยสวัสดิ์. (2538). *คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหาร และครู-อาจารย์วิทยาลัยอาชีวศึกษาและสถานประกอบการภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (บริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. อุดສຳເນາ.
- มังกร หริรักษ์. (2536). *คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. ประเภทช่างอุตสาหกรรมที่สถานประกอบการในจังหวัดสมุทรปราการต้องการ*. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (บริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. อุดສຳເນາ.
- เมธี ปิลันธนาพันธ์. (2523). *การบริหารงานบุคคลในวงการศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จรัสสินทวงศ์.
- รอยพิมพ์ใจ เพชรกุล. (2545 : 21). *อาชีวศึกษากับการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอน*. วารสารสถาบันพัฒนาครูอาชีวศึกษา. ฉบับที่ 20 (มกราคม-เมษายน).
- วรรณณา ธนวรรณพงศ์. (2543). *การใช้คอมพิวเตอร์ในงานบัญชีของสถานประกอบการธุรกิจ ในเขตภาคใต้ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานบัญชี*. วิทยานิพนธ์. กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳເນາ.
- วิเวก ปางพุฒพงษ์. (2525). *อาชีวศึกษา...ทางที่มองเห็น*. วารสารอาชีวศึกษาปีที่ 2. ฉบับที่ 33.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- สวัสดิ์ ประทุมราช. (2529). *การศึกษาความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรการฝึกหัดครูกับหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521*. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- สุพิชฌา อารยะกุลชัย. (2543). *คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานสาขา ตามทัศนะของผู้บริหารสาขาและพนักงานสาขา ธนาคารรัตนสิน*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳເນາ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎีกา. (2545 : 36-40). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 พ.ศ. 2545 – 2549*.
- ศิริพร เหมือนเงิน. (2542). *การศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ตามความต้องการของผู้ประกอบการธุรกิจ เขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดສຳເນາ.
- อาชีวศึกษา, กรม. (2535). *ภาวะการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา 34*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- อาชีวศึกษา, กรม. (2531). *การประชุมผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา. ความต้องการกำลังคนในตลาดแรงงานธุรกิจอุตสาหกรรม*. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- อาชีวศึกษา, กรม. (2530). *บทสัมภาษณ์คนอย่างไรที่นายจ้างต้องการ*. กรุงเทพฯ : กองแผนงานกรมอาชีวศึกษา.

- อานนท์ สิมะกุลธร. ยุทธศาสตร์เชิงรุกในการผลิตกำลังคนระดับกลาง. รายงานการประชุมสัมมนาผู้บริหารการศึกษา. ระยอง : กรมอาชีวศึกษา.
- อนงค์ เอื้อวัฒนา. (2542). ความพึงพอใจของผู้รับบริการแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลอำนาจเจริญ. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การบริหารโรงพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. อุดสาเนา.
- อาภาพรรณ ชิวปรีชา. (2533). *คุณลักษณะของนักศึกษาคหกรรมศาสตร์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. อุดสาเนา.
- อินทรา วัฒนาลิมาพันธ์. (2530). *แผนการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก*. ความต้องการแรงงานสำหรับการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายทะเลตะวันออก. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.
- อุมาพร สุขสุเมฆ. (2540). *คุณลักษณะของผู้สำเร็จอาชีวศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของสถานประกอบการ ในเขตนิคมอุตสาหกรรมบางชัน*. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (บริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. อุดสาเนา.
- Carter V. Good. (1973). *Dictionary of Education*. New York : Mc. Graw – Hill Company.
- Gallington, Ralph O and J. W. Giachino. (1978). *Course Construction in Industrial Arts, Vocational and Technology Education*. Chicago : American Technical Society.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ
ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ และคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักศึกษามีคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ตรงกับความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ จึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบคำถามตามความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ต่อการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 1 แบบสำรวจสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง
เกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. อายุ

- () ต่ำกว่า 40 ปี
- () ระหว่าง 40 ปี – 50 ปี
- () มากกว่า 50 ปีขึ้นไป

2. ระดับการศึกษา

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
- () ปริญญาตรี
- () สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร

- () ต่ำกว่า 5 ปี
- () 5 - 10 ปี
- () 10 ปีขึ้นไป

4. ลักษณะของธุรกิจ

- () ธุรกิจซื้อขายไป
- () ธุรกิจบริการ

5. ขนาดของสถานประกอบการ

- () ขนาดย่อม มีจำนวนเงินลงทุนรวมค่าที่ดินไม่เกิน 30 ล้านบาท
- () ขนาดกลาง มีจำนวนเงินลงทุนรวมค่าที่ดินมากกว่า 30 ล้านบาท
แต่ไม่เกิน 60 ล้านบาท

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกที่เป็นจริงของท่านว่ารายการในข้อนั้นตรงตามความต้องการของท่านหรือไม่เพียงใด โดยให้น้ำหนักคะแนน ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง ระดับความต้องการมากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง ระดับความต้องการมาก
- 3 คะแนน หมายถึง ระดับความต้องการปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง ระดับความต้องการน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง ระดับความต้องการน้อยที่สุด

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ	ระดับความต้องการ					สำหรับ ผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1	คุณลักษณะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม						A1 ☐
2	พูด ฟัง และเขียนภาษาไทยได้ชัดเจนคล่องแคล่ว						A2 ☐
3	พูด ฟัง และเขียนภาษาอังกฤษได้ชัดเจนคล่องแคล่ว						A3 ☐
4	ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาการด้านบริหารธุรกิจอยู่เสมอ						A4 ☐
5	จัดตารางในการทำงานเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น						A5 ☐
6	มีสมุดบันทึกส่วนตัวในการปฏิบัติงาน						A6 ☐
7	ใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงานได้ทุกระบบ						A7 ☐
8	สนใจศึกษาความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์จากสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ และอินเทอร์เน็ต						A8 ☐
9	คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรวดเร็วและถูกต้อง						B1 ☐

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ	ระดับความต้องการ					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
10	จัดเก็บเอกสารทางการบัญชีอย่างเป็นหมวดหมู่ ง่ายต่อการใช้งานและการตรวจสอบ						B2 ☐
11	จัดเก็บเอกสารของสถานประกอบการนอกเหนือจาก เอกสารทางการบัญชีได้เป็นหมวดหมู่ ง่ายต่อการใช้ งานและการตรวจสอบ						B3 ☐
12	มีความชำนาญในการใช้เครื่องใช้สำนักงานที่ จำเป็นในสาขาอาชีพ						B4 ☐
13	มีความรู้พื้นฐานที่ได้มาตรฐานตามสาขาวิชาชีพ ที่สำเร็จการศึกษา						B5 ☐
14	ปฏิบัติงานวิชาชีพด้วยความระมัดระวังรอบคอบ						B6 ☐
15	มีทักษะในการจัดระบบงานและควบคุมงานอย่างมี ประสิทธิภาพ						B7 ☐
16	มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในขณะปฏิบัติงาน						B8 ☐
17	มีจรรยาบรรณ ทางวิชาชีพ						B9 ☐
18	รู้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับทางวิชาชีพของตน						B10 ☐
19	มีความละเอียดรอบคอบในการทำงานโดยเฉพาะ เกี่ยวกับหลักฐานการเงิน						B11 ☐
20	มีความรู้ความสามารถในการบำรุงรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้สำนักงาน ให้คงสภาพใช้งานได้อยู่เสมอ						B12 ☐
21	มีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาในสาขาวิชาชีพที่ ตนเองปฏิบัติงานอยู่						B13 ☐
22	มีความรู้ในการพูด ฟัง และเขียนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น						B14 ☐
23	สนใจศึกษาบริการใหม่ ๆ ของสถานประกอบการ						B15 ☐
24	พัฒนาเทคนิควิธีการให้บริการลูกค้าอยู่เสมอ						B16 ☐
คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ							
25	มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่การงาน						C1 ☐
26	การแต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ						C2 ☐
27	มีมนุษยสัมพันธ์ในการติดต่อกับผู้อื่น						C3 ☐
28	ใช้กิริยาวาจาที่เหมาะสม						C4 ☐
29	มีความกล้าตัดสินใจในเรื่องที่ตนเองรับผิดชอบ						C5 ☐
30	สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ถูกต้อง						C6 ☐
31	สุขภาพเรียบร้อย						C7 ☐

ข้อที่	คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ	ระดับความต้องการ					สำหรับ ผู้วิจัย
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อยที่ สุด	
32	ยอมรับฟังคำแนะนำและความคิดเห็นของผู้อื่น						C8 ☐
33	มีความกระตือรือร้นในการทำงานตลอดเวลา						C9 ☐
34	มีความเชื่อมั่นในตนเองในงานที่ได้รับมอบหมาย						C10 ☐
35	มีความเอื้ออาทรเปิดเผยจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน						C11 ☐
36	มีอารมณ์แจ่มใสร่าเริง						C12 ☐
37	เอาใจใส่การแต่งกายให้ดูดีอยู่เสมอ						C13 ☐
38	สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี						C14 ☐
39	มีความสุข และควบคุมอารมณ์ตนเองใน สถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี						C15 ☐
40	แสดงความเต็มใจหากต้องมาปฏิบัติงานในวันหยุด						C16 ☐
41	คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต						D1 ☐
42	ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี						D2 ☐
43	จงรักภักดีต่อสถานประกอบการ						D3 ☐
44	มาถึงที่ทำงานก่อนเวลา						D4 ☐
45	ทำงานที่รับผิดชอบเสร็จทันเวลา						D5 ☐
46	นำงานที่เร่งด่วนกลับไปทำที่บ้าน						D6 ☐
47	รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทันทีเมื่อตนเองปฏิบัติ งานผิดพลาด						D7 ☐
48	ไม่ทำผิดระเบียบเหมือนเพื่อนร่วมงานแม้จะเป็นเรื่อง เล็กน้อย						D8 ☐
49	แจ้งผู้บังคับบัญชาเมื่อพบสิ่งผิดปกติในการ ปฏิบัติงานของเพื่อนร่วมงาน						D9 ☐
50	ร่วมกิจกรรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น						D10 ☐
51	ยึดกฎระเบียบในการปฏิบัติงานของ สถานประกอบการอย่างเคร่งครัด						D11 ☐
52	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน						D12 ☐
53	สามารถรักษาความลับของหน่วยงานได้เป็นอย่างดี						D13 ☐
54	ใช้วัสดุของสถานประกอบการอย่างประหยัด						D14 ☐

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลิ้มไทย	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์	อาจารย์ประจำภาควิชาการวัดผลและการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดร. ปรัชญนันท์ นิลสุข	อาจารย์ประจำแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

ที่ ทม 1012/๒๕๐๗

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ เมษายน 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวดารารัตน์ มีสีผ่อง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ท่าน ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ในระหว่างเดือนเมษายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวดารารัตน์ มีสีผ่อง ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644

ที่ ทม 1012/ 1414

วันที่ ๗ มีนาคม 2545

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวดารารัตน์ มีสีผ่อง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพรีร์ ลี้มไทย เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวดารารัตน์ มีสีผ่อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5726, 5644

ที่ ทม 1012/1919

วันที่ ๗ มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวดารารัตน์ มีสีผ่อง นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์วิญญา วิศาลาภรณ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวดารารัตน์ มีสีผ่อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 10121 / 920

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวดารารัตน์ มีสีผ่อง นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม” โดยมี รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ปรัชญนันท์ นิลสุข เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวดารารัตน์ มีสีผ่อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 258-4119

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – สกุล	นางสาวดารารัตน์ มีสีผ่อง
วัน เดือน ปีเกิด	23 เมษายน 2511
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	195/1 หมู่ 8 ตำบลปากท่อ อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี 70140
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงาน	วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม 75000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2530	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาการเลขานุการ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
พ.ศ. 2532	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาการเลขานุการ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี
พ.ศ. 2537	ศศ. บ. (การจัดการทั่วไป) สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2545	กศ. ม. (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ
ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม

บทคัดย่อ
ของ
นางสาวดารารัตน์ มีสีม่วง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
กันยายน 2545

4105022

ดรรชนี มีสีม่วง. (2545). คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์.

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ในคุณลักษณะ 4 ด้าน คือ คุณลักษณะด้านวิชาการ คุณลักษณะด้านวิชาชีพ คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยศึกษาทั้งในภาพรวมและรายด้าน และเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของผู้บริหารสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหาร ลักษณะของธุรกิจ ขนาดของสถานประกอบการ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานประกอบการในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ที่ประกอบธุรกิจซื้อขายไปและธุรกิจบริการ โดยมีผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจปฏิบัติงานอยู่ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการศึกษาค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานประกอบการมีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการด้านวิชาการ และด้านคุณธรรมจริยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความต้องการด้านบุคลิกภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านวิชาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการด้านวิชาการ ความต้องการด้านวิชาชีพ ความต้องการด้านบุคลิกภาพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการบริหารต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและรายด้าน

แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผู้บริหารสถานประกอบการที่มีลักษณะของธุรกิจต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ผู้บริหารสถานประกอบการขนาดย่อมและผู้บริหารสถานประกอบการขนาดกลาง มีความต้องการคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**CHARACTERISTICS OF GRADUATES IN BUSINESS ADMINISTRATION DIPLOMA
NEEDED BY THE ENTERPRISES IN SAMUTSONGKHRAM PROVINCE**

**AN ABSTRACT
BY
MISS DARARAT MEESEEPHONG**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
September 2002**

Dararat Meeseephong. (2002). *Characteristics of Graduates in Business Administration Diploma Needed by the Enterprises In Samutsongkhram*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Assoc. Prof. Chusri Wongrattana.

The purpose of this research was to study the Characteristics of graduates in Business Administration Diploma needed by the enterprises in Samutsongkhram Province in four elements : academic, profession, personality and ethics. This included the study of holistic and individual aspects and the comparison of the characteristics of graduates according to the needs of executives which are classified by age, level of education, working experience, type of business and size of enterprises.

The samples comprised 100 people including the executives of the merchandising business and serviced business in Samutsongkhram province and graduates which were selected by purposive sampling. The instrument used was a questionnaire. The statistics used were percentage, arithmetic means, standard deviation, t-test, one-way analysis of variance and scheffe's test.

The following results were obtained :

1. The executives required graduates in the following aspects : academic, profession, personality and ethics at much agree level.
2. The executives with different in ages requiring the characteristics of graduates in business administration diploma as a whole were statistically significant different at .01 level. The requirement in academic and ethics were statistically significant different at .05 level. The personality was statistically significant different at .01 level. For profession, there was no statistically difference.
3. The executives who differ in level of education needed graduates as the whole at the statistically significant different .01 level. When considering the requirement of academic, profession, and personality were statistically significant different at .01 level. For ethics there was no statistically significant different.
4. The executives with different working experience needed the characteristics of graduates in terms of academic, profession, personality and ethics, which showed no statistically significant different.
5. The executives who run different business required the characteristics of graduates such as academic, profession, personality and ethics which were statistically significant different at .01 level.
6. The executives of small and medium – sized enterprises required the characteristics of graduates in terms of academic, profession, personality and ethics which showed no statistically significant different.